

Akademie věd České republiky

LXV. zasedání Akademického sněmu Akademie věd České republiky

Praha, 18. března 2025

Bod programu: 6

ZPRÁVA O ČINNOSTI VĚDECKÉ RADY AV ČR VE FUNKČNÍM OBDOBÍ 2021–2025

Obsah

1. Personální a organizační záležitosti	3
2. Věcná agenda	6
3. Záležitosti koncepčního charakteru.....	10
3.1 Koncepce rozvoje činnosti Akademie věd České republiky	10
3.2 Problematika doktorských studií v rámci Akademie věd ČR	11
3.3 Strategie AV21	12
3.4 Příprava hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR.....	13
3.5 Podpora excelence v Akademii věd ČR.....	15
3.6 Konference vědecká integrita a úloha vědy	17
3.7 Udělování čestných a pamětních medailí AV ČR.....	18
3.8 Cyklus „Aktuální vědecké téma“	18
4. Udělování vědeckého titulu „doktor věd“	18
4.1 Složení Grémia	19
4.2 Činnost Grémia	19
5. Etika vědecké práce.....	22
6. Koordinační komise	26
7. Sekretariát Vědecké rady AV ČR	28
Seznam příloh.....	30

1. Personální a organizační záležitosti

Vědecká rada Akademie věd České republiky (dále jen Vědecká rada) pro funkční období 2021–2025 byla zvolena na LVII. zasedání Akademického sněmu Akademie věd České republiky (dále jen Akademického sněmu) dne 23. 3. 2021.

Na ustavujícím zasedání dne 31. 3. 2021, kdy Vědecká rada zahájila svoji činnost, byl na základě tajného hlasování podle článku 41 Stanov Akademie věd České republiky jejím předsedou zvolen PhDr. Pavel Baran, CSc. Dále bylo zvoleno pět místopředsedů¹ Vědecké rady – prof. RNDr. Ondřej Santolík, Dr., pro I. vědní oblast; prof. RNDr. Julius Lukeš, CSc., pro II. vědní oblast; PhDr. Zdenka Mansfeldová, CSc., pro III. vědní oblast; prof. Ing. Petr Dvořák, CSc., pro agendu vědní politiky a spolupráci s vysokými školami; prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc., pro agendu vědeckého titulu „doktor věd“. Složení členů Vědecké rady ve funkčním období 2021–2025 je uvedeno v příloze č. 1. Na ustavujícím zasedání byl zároveň schválen Jednací řád Vědecké rady. Jeho následná úprava byla schválena na zasedání Vědecké rady dne 11. 11. 2021.

Na zasedání dne 22. 4. 2021 jmenovala Vědecká rada na základě tajné volby celkem 11 členů Grémia pro vědecký titul (dále jen Grémium) pro funkční období 2021–2025 (složení Grémia viz příloha č. 2). Další pět členů Grémia bylo zvoleno v doplňovací volbě na zasedání Vědecké rady dne 10. 6. 2021. Na následujícím zasedání dne 14. 10. 2021 schválila Vědecká rada návrh na úpravu Statutu a Jednacího řádu Grémia pro vědecký titul. Další návrh na jeho formální úpravu schválila Vědecká rada dne 21. 4. 2022. Na zasedání Vědecké rady 12. 10. 2023 se uskutečnila doplňovací volba člena Grémia. Bližší informace o činnosti Grémia jsou uvedeny na straně 16.

Vědecká rada na zasedání dne 22. 4. 2021 zvolila PhDr. Oldřicha Tůmu, Ph.D., novým předsedou Komise pro etiku vědecké práce AV ČR (dále jen KEVP). Důvodem pro novou volbu byla skutečnost, že předsedkyni KEVP doc. PhDr. Lydii Petráňové, CSc., skončilo k 23. 3. 2021 členství ve Vědecké radě. Na základě § 10 Jednacího řádu Vědecké rady může být předsedou KEVP pouze člen Vědecké rady, proto na doporučení KEVP ze dne 27. 1. 2021 rozhodlo předsednictvo Vědecké rady dne 13. 4. 2021 nominovat na tuto funkci dr. O. Tůmu. Na zasedání Vědecké rady se dne 10. 6. 2021 konala doplňovací volba externího člena KEVP. Návrh na formální úpravu Statutu Komise pro etiku vědecké práce AV ČR schválila Vědecká rada na zasedání dne 21. 4. 2022.

Na zasedání Vědecké rady dne 9. 6. 2022 byl dr. O. Tůma zvolen předsedou KEVP na nové funkční období, tj. 2022–2026, s účinností od 12. 10. 2022. Volba členů KEVP pro funkční období 2022–2026 následovala na zasedání Vědecké rady dne 13. 10. 2022, s účinností od 16. 11. 2022. Doplňovací volba dalšího člena KEVP se konala na

¹ Výrazy označující osoby nebo funkce v této zprávě jsou užívány v genderově nepřiznakovém smyslu.

zasedání dne 10. 11. 2022. Bližší informace o činnosti KEVP jsou uvedeny na straně 17.

V listopadu 2024 měla Vědecká rada z důvodu úmrtí interního člena Vědecké rady prof. Ing. Petra Rába, DrSc., dr. h. c., 28 členů, 20 interních a osm externích.

Ve funkčním období 2021–2025 se konalo celkem 25 plenárních zasedání Vědecké rady, z nichž pět se uskutečnilo v roce 2021, osm v roce 2022 (dvě mimořádná), pět v roce 2023, šest v roce 2024 a závěrečné zasedání v roce 2025. V dubnu 2023 se uskutečnilo výjezdní zasedání Vědecké rady, a to do Centra strukturní a funkční genomiky Ústavu experimentální botaniky AV ČR. Dvě zasedání Vědecké rady se konala ve Filosofickém ústavu AV ČR z důvodu obsazenosti zasedacích sálů v budově AV ČR na Národní (konání festivalu Týden Akademie věd ČR).

Ve funkčním období 2021–2025 se konalo celkem 28 zasedání předsednictva Vědecké rady, z nichž některá, k důležitým návrhům a podnětům, byla „mimořádná“. Všechna zasedání Vědecké rady i jejího předsednictva byla uspořádána hybridním způsobem, tj. prezenčně s možností online připojení.

Neodkladné záležitosti a návrhy projednávala Vědecká rada jednáním per rollam. Ve funkčním období 2021–2025 se uskutečnilo celkem sedm jednání per rollam, jedno v roce 2021, dvě v roce 2023, čtyři v roce 2024. Dvě jednání per rollam (jedno v roce 2023 a jedno v roce 2024) byla na podnět člena Vědecké rady z rozhodnutí předsedy zastavena. Návrhy k jednání per rollam byly následně projednány na řádném zasedání.

Vědecká rada se prostřednictvím svých členů zapojila do činnosti pomocných orgánů Akademie věd ČR a Akademické rady Akademie věd ČR (dále jen Akademická rada). Předseda Vědecké rady zastával funkci předsedy Komise pro udílení cen AV ČR.

Místopředsedové Vědecké rady pro vědní oblasti byli z titulu své funkce jmenováni členy následujících pomocných orgánů Akademické rady:

Komise Akademické prémie – Praemium Academiae

Komise prémie Lumina quaeruntur (členy byli rovněž dr. P. Baran a prof. P. Dvořák)

Komise Prémie Otto Wichterleho pro mladé vědecké pracovníky v Akademii věd ČR

Komise Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – postdoktorandů

Fellowshipu Josefa Dobrovského pro zahraniční badatele

Komise pro hodnocení pracovišť AV ČR

Koordinační rada hodnocení

Rada Strategie AV21

Komise pro udílení cen AV ČR

Členové Vědecké rady byli členy i dalších pomocných orgánů Akademické rady:

Koordinační komise pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně AV ČR (prof. J. Čtyroký)

Komise pro energetiku AV ČR (dr. A. Fejfar)

Komise pro mezinárodní poradní sbory (prof. M. Hocek, prof. J. Lazar a prof. O. Prášil)

Komise pro životní prostředí AV ČR (dr. A. Fejfar)
Majetková komise AV ČR (dr. P. Baran)
Rada Programu na podporu mezinárodní spolupráce začínajících výzkumných pracovníků (dr. Z. Mansfeldová)
Rada Programu rozvoje aplikací a komercializace AV ČR (dr. P. Baran)
Rada pro kosmické aktivity AV ČR (prof. O. Santolík)
Rada pro nákladné přístroje AV ČR (dr. A. Fejfar, dr. J. Kuneš, prof. J. Lukeš)
Rada pro podporu účasti AV ČR na evropské integraci výzkumu a vývoje (prof. J. Lazar)
Rada pro spolupráci AV ČR s podnikatelskou a aplikační sférou (prof. J. Lazar)
Rada pro spolupráci s vysokými školami (doc. P. Krejčí)
Rada pro zahraniční styky AV ČR (dr. Z. Mansfeldová)

Členové Vědecké rady byli, v souladu se Směrnicí Akademické rady (4/2022) „Pravidla pro obsazování funkcí ředitelů pracovišť Akademie věd České republiky“ a později se Směrnicí Akademické rady (1/2024) o ředitelích pracovišť AV ČR, pravidelně jmenováni do komisí pro výběrová řízení ředitelů pracovišť AV ČR. Dále byli členy 10 dozorčích rad pracovišť AV ČR.

Členy Akademického sněmu bylo 10 členů Vědecké rady ve funkčním období 2018–2022 a 10 členů ve funkčním období 2022–2026. V roce 2022 byly ustanoveny stálé komise Akademického sněmu pro funkční období 2022–2026. Členem návrhové komise byl za Vědeckou radu jmenován prof. J. Lazar, členkou volební komise se stala prof. E. Bártová.

Předseda Vědecké rady dr. P. Baran se stal členem pracovní skupiny Akademické rady k přípravě nového zákona o vědě, výzkumu, inovacích a transferu znalostí a zároveň ho Akademická rada pověřila vypořádáním připomínek za Akademii věd ČR k návrhu tohoto zákona. Dr. P. Baran spolu s prof. P. Dvořákem byli členy pracovní skupiny k problematice dalšího rozvoje doktorského studia na pracovištích AV ČR.

Dr. A. Fejfar byl opětovně členem poroty soutěže „Stipendia L'ORÉAL Česká republika pro ženy ve vědě“, kterou každoročně pořádá společnost L'ORÉAL Česká republika ve spolupráci s Akademií věd ČR a Českou komisí pro UNESCO. Prof. J. Lukeš se stal mezinárodním členem Národní akademie USA. Prof. E. Bártová se stala členkou prestižní organizace EMBO. Dr. O. Tůma na doporučení Vědecké rady zastupoval Akademii věd ČR v mezinárodní organizaci European Network of Research Integrity Offices (ENRIO), od r. 2022 ve funkci jejího předsedy.

Členové Vědecké rady doc. M. Friedová, prof. M. Hocek a prof. J. Lukeš působili v Expertní skupině na podporu žadatelů ve výzvách ERC. Prof. M. Hocek a prof. E. Semotanová působili ve Vědecké radě Grantové agentury ČR. Dr. P. Baran byl členem Rady pro velké výzkumné infrastruktury při MŠMT, Kontrolní rady Grantové agentury ČR a Výzkumné rady Technologické agentury ČR. Členové Vědecké rady prof. M. Engliš, prof. M. Hocek, prof. J. Lukeš, prof. A. Růžička, prof. P. Vorel a prof. J. Wiedermann jsou členy Učené společnosti České republiky. Dr. Z. Mansfeldová je čestnou členkou České komise UNESCO. Z. Mansfeldová je

také členkou poroty Ceny Františka Běhounka (od 2024), kterou uděluje MŠMT za aktivní účast v projektech evropské spolupráce a za šíření dobrého jména ČR v Evropském výzkumném prostoru. Taktéž je členkou výborů ERA-NET Cofondů NORFACE a HERA.

2. Věcná agenda

V průběhu funkčního období 2022–2025 projednala Vědecká rada v souladu se Stanovami Akademie věd České republiky písemné návrhy Akademické rady, k jejich projednání si zvala na svá zasedání členy Akademické rady. Na jednání Vědecké rady byli vedle předsedkyně AV ČR pravidelně zváni místopředsedové AV ČR pro vědní oblasti a místopředseda AV ČR pověřený řešením koncepčních ekonomických a finančních záležitostí. Taktéž si k různým tématům zvala hosty z akademické sféry, vysokých škol a státních institucí.

Vědecká rada byla pravidelně informována o usneseních Akademické rady a Akademického sněmu. Zápisy z jednání Vědecké rady včetně jejích usnesení byly zasílány jak členům Vědecké rady, tak i členům Akademické rady a Dozorčí komise Akademického sněmu.

Vědecká rada se zabývala řadou zásadních témat, ať už se týkala Akademie věd ČR nebo obecně podpory vědy, výzkumu a inovací v České republice, a přijímala k nim stanoviska.

Vědecká rada byla v úvodu svých jednání v rámci bodu „Aktuality – informace“ pravidelně informována o nejdůležitějších otázkách týkajících se Akademie věd ČR a celého systému vědy, výzkumu a inovací (dále jen VaVal). Mezi ně patřily informace o přípravě návrhů výdajů státního rozpočtu na VaVal a návrhu rozpočtu pro Akademii věd ČR, informace o přípravě nového zákona o vědě, výzkumu, inovací a transferu znalostí, o přípravě novely zákonů o vysokých školách a o veřejných výzkumných institucích a také o důležitých rozhodnutích Rady pro výzkum, vývoj a inovace a jejím složení. Tyto informace byly na zasedáních široce diskutovány. Zásadní témata byla případně zařazena na zasedání jako samostatné body programu.

Diskutovaným tématem bylo zapojení pracovišť AV ČR do Národního plánu obnovy prostřednictvím programu EXCELES jako jediného implementačního nástroje komponenty 5.1 „Excelentní výzkum a vývoj v prioritních oblastech veřejného zájmu ve zdravotnictví“. Vědecká rada na svém zasedání v dubnu 2021 přijala usnesení, v němž podpořila úsilí Akademie věd ČR o založení Virologického centra v kompetenci Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR jako záležitost celonárodního významu zasluhující si podporu z prostředků státního rozpočtu České republiky. Zároveň doporučila, aby se Akademie věd ČR a její pracoviště aktivně zapojila do soutěže o projekty podporované programem EXCELES v rámci Národního plánu obnovy, zejména v části virologické, a aby se případně úspěšné týmy staly součástí

budovaného Virologického centra. Vědecká rada byla rovněž informována o projektu zaměřeném v rámci Národního plánu obnovy na sociální a ekonomické dopady pandemie covidu-19, jehož se (formou konsorcií) vedle Masarykovy univerzity a Univerzity Karlovy zúčastní i sedm pracovišť AV ČR III. vědní oblasti.

Vědecká rada byla taktéž každoročně seznámena se jmény laureátů Akademické prémie i Národní ceny vlády Česká hlava. V rámci cyklu „Aktuální vědecké téma“ byl komentován, i přizvanými hosty, vědecký přínos objevů, za něž byli oceněni nositelé Nobelových cen. Vědecká rada se rovněž seznámila s případy etického pochybení na Mendelově univerzitě v Brně.

Vědecká rada se na svém zasedání v říjnu 2021 zabývala podněty a doporučeními Fóra Věda žije! a Ústavu informatiky AV ČR k činnosti Komise pro etiku vědecké práce AV ČR a požádala ji, aby svá stanoviska přijatá ke konkrétním podáním zveřejňovala na hlavních webových stránkách Akademie věd ČR, a to formou, která bude respektovat aktuálně platné právní předpisy. Zároveň navrhla Akademické radě, aby uložila ředitelům pracovišť AV ČR zapracovat Etický kodex výzkumných pracovníků v Akademii věd České republiky do interních předpisů.

Vědecká rada se taktéž zabývala podnětem místopředsedy AV ČR dr. O. Beránka týkajícím se nestandardního stažení článku „Predatory publishing in Scopus: evidence on cross-country differences“ dr. V. Macháčka a dr. M. Srholce (z think tanku IDEA CERGE-EI při Národohospodářském ústavu AV ČR) v časopise *Scientometrics* (*Springer Nature*). Vědecká rada považovala postup nakladatelství za nekorektní a vyjádřila plnou podporu vedení AV ČR pro podání žádosti exekutivnímu managementu nakladatelství o dodržování uznávaných publikačních standardů.

V únoru 2022 přijala Vědecká rada stanovisko k porušování zásad dobré vědecké praxe a publikační etiky s výzvou etickým komisím a vědeckým radám vysokých škol s tím, aby významnou část své činnosti věnovaly prevenci a dohledu nad dodržováním pravidel dobré vědecké praxe a publikační etiky. Rovněž ve svém stanovisku upozornila, že systémy hodnocení vědy a výzkumu by měly vždy obsahovat prvky eliminující snahy upřednostnit kvantitu výsledků nad jejich kvalitou, a především obsahovat prvky penalizující jakékoli porušení zásad dobré vědecké praxe a publikační etiky.

Na následujícím zasedání v dubnu 2022 projednala Vědecká rada podnět Rady Mikrobiologického ústavu AV ČR se žádostí o vydání stanoviska ohledně publikování v čínském vydavatelství MDPI, u něž existují indicie z užívání predátorských praktik při vydávání odborných časopisů. Vědecká rada vydala stanovisko adresované radám pracovišť AV ČR a výzkumným organizacím, ve kterém doporučila pečlivě zvažovat publikování v časopisech vydavatelství MDPI z důvodu snižující se kvality recenzního řízení. Zároveň upozornila, že publikace vydávané tímto vydavatelstvím by mohly být v evaluačních řízeních považovány za neplnohodnotné publikační výstupy.

V září 2022 projednala Vědecká rada za účasti ředitele Fyzikálního ústavu AV ČR záměr převodu ELI Beamlines do ELI ERIC. Písemné shrnutí diskuse z jednání

Vědecké rady v souvislosti se zvažovaným převodem ELI Beamlines do ELI ERIC následně předložil předseda Vědecké rady Akademické radě s doporučením, aby se důsledně zasazovala o trvalé udržení excelentní úrovně vědy a výzkumu včetně poskytování infrastrukturních služeb prováděných na zařízeních ELI Beamlines, a aby zajistila zastoupení nominanta delegovaného Vědeckou radou v relevantním orgánu ELI ERIC. Akademická rada na návrh předsednictva Vědecké rady následně nominovala prof. RNDr. Pavla Zemánka, Ph.D., z Ústavu přístrojové techniky AV ČR, do International Scientific Advisory Committee (ISAC), resp. na člena International Scientific and Technical Advisory Committee (ISTAC).

V únoru 2022 Vědecká rada za přítomnosti místopředsedkyně AV ČR dr. I. Müllerové projednala návrh na přeřazení Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR do Sekce věd o Zemi. S ohledem na současné zaměření pracoviště na výzkum hydrosféry považovala Vědecká rada tuto změnu za opodstatněnou, a proto přesun doporučila. Akademický sněm schválil přesun Ústavu pro hydrodynamiku AV ČR ze Sekce aplikované fyziky do Sekce věd o Zemi na svém LXI. zasedání dne 18. 4. 2023.

Vědecká rada se taktéž zabývala návrhem na změny v organizačním uspořádání mezi Geologickým ústavem AV ČR a Ústavem struktury a mechaniky hornin AV ČR, a to na zasedání v červnu 2023. Na zasedání byli přizváni ředitelé obou pracovišť a člen Akademické rady a předseda Majetkové komise dr. P. Janáček. Vědecká rada doporučila, aby bylo téma výzkumu fyzikálních vlastností hornin přeneseno do Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR. Její stanovisko bylo následně předloženo Akademické radě.

Na návrh prof. J. Lazara Vědecká rada v únoru 2023 podpořila iniciativu mezinárodního konsorcia vedeného Americkou fyzikální společností (APS) a Německou fyzikální společností (DPG), aby byl rok 2025 vyhlášen Mezinárodním rokem vědy a technologie (International Year of Quantum Science and Technology), a doporučila připojení Akademie věd ČR k této iniciativě.

Vědecká rada se v březnu 2023 obrátila na vedení Grantové agentury ČR s doporučením, aby se ve skupině grantových projektů Junior Star neuplatňovalo omezení, podle něhož navrhovatelem a následně řešitelem projektu nesmí být osoba, která již v minulosti získala grant zaměřený i na vědecké osamostatnění či založení vlastní vědecké skupiny (např. ERC Starting grants z programu Horizont, prémie Lumina quaeruntur AV ČR, soutěž Primus Univerzity Karlovy apod.). Tato podmínka dle názoru členů Vědecké rady ve svém důsledku omezuje okruh jinak způsobilých uchazečů a možnost individuálního posouzení návrhů.

V dubnu 2023 navštívila Vědecká rada Centrum strukturní a funkční genomiky rostlin Ústavu experimentální botaniky AV ČR v Olomouci. Členové Vědecké rady si za přítomnosti místopředsedy AV ČR dr. Z. Havlase, vedoucího olomouckého pracoviště dr. J. Bartoše a koordinátora výzkumného programu Strategie AV21 „Potraviny pro budoucnost“ prof. J. Doležela prohlédli nové prostory Aplikační laboratoře pro zemědělský výzkum. Vědecká rada se seznámila s fungováním laboratoře

a s moderními molekulárně-biologickými metodami používanými v genomice rostlin. Během návštěvy Centra strukturní a funkční genomiky rostlin se taktéž uskutečnilo řádné zasedání Vědecké rady.

V červnu 2023 vystoupil na zasedání Vědecké rady člen KEVP dr. M. Komm, z Ústavu fyziky plazmatu AV ČR, aby představil platformu *Pubpeer.com*, kterou lze využít jako nástroj pro monitoring potenciálně problematických publikací. Vědecká rada doporučila Akademické radě využít možnost monitoringu pomocí této platformy a jeho sjednání prostřednictvím Knihovny AV ČR

V říjnu 2023 se Vědecká rada seznámila s dlouhodobým záměrem Strategie transferu znalostí a technologií v Akademii věd ČR, který jí představil ředitel Centra transferu technologií (CETAV) Ing. M. Smekal za přítomnosti místopředsedkyně AV ČR pro I. vědní oblast dr. I. Müllerové. Akademická rada tento záměr schválila v listopadu 2022. Vědecká rada byla rovněž informována o nově zavedeném Programu rozvoje aplikací a komercializace (PRAK).

Na své zasedání listopadu 2023 zařadila Vědecká rada jako samostatný bod programu téma odvolání ředitele veřejné výzkumné instituce v prostředí Akademie věd ČR v souvislosti s připravovanou novelou zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích. Následně přijala usnesení, ve kterém doporučila Akademické radě, aby v případě, že podle novely zákona bude zřizovatel moci odvolat ředitele veřejné výzkumné instituce pouze z vlastního rozhodnutí, byl v prostředí Akademie věd ČR současně vyžadován souhlas Akademické rady s takovým rozhodnutím (např. prostřednictvím interního předpisu Akademie věd ČR). Akademická rada návrh VR přijala.

Vědecká rada uspořádala ve dnech 9.–10. 4. 2024 v konferenčním zařízení Zámku Třešť neformální networkingové setkání Den pro ERC. Akci spolupořádaly Univerzita Karlova a Expertní skupina na podporu žadatelů ve výzvách ERC ve spolupráci s Technologickým centrem Praha. Konceptně se na akci spolupodílel koordinátor Expertní skupiny prof. Z. Strakoš (z Matematicko-fyzikální fakulty UK). Cílem bylo zvýšit povědomí o projektech ERC mezi juniorními vědeckými pracovníky. Akce byla zamýšlena jako předstupeň Národního informačního dne k ERC grantům. Dne pro ERC se zúčastnilo celkem 82 účastníků, z nichž 67 bylo juniorních vědců a osm vědců z Expertní skupiny. Na jeho přípravě se podílely Sekretariát Vědecké rady a Odbor mezinárodní spolupráce Kanceláře AV ČR.

V červnu 2024 vystoupil na zasedání Vědecké rady prof. Š. Jurajda z Ekonomického ústavu AV ČR, aby ji seznámil s novou bibliometrickou aplikací pro porovnání pracovišť AV ČR s vynikajícími zahraničními pracovišti – sítí čtyř německých institucí (Helmholtz, Fraunhofer, Leibnitz, Max Planck) společně označených jako HFLP a francouzské sítě CNRS. Tuto aplikaci vyvinul spolu s doc. D. Münichem v souvislosti s projektem IDEA pro srovnání výkonnosti nevysokoškolských výzkumných sektorů v Německu, Francii a v České republice. Členové Vědecké rady navrhli využít tuto analýzu jako podpůrný nástroj k připravovanému hodnocení.

Vědecká rada byla na svém závěrečném zasedání v únoru 2025 informována o zavedení instituce ombudsmana v Akademii věd ČR. S detaily o jeho působnosti Vědeckou radu seznámil člen Akademické rady doc. T. Kostelecký.

3. Záležitosti koncepčního charakteru

Vědecká rada na začátku své činnosti v roce 2021 projednala doporučení Vědecké rady z minulého funkčního období. Na základě těchto doporučení připravilo předsednictvo Vědecké rady návrh programového dokumentu Vědecké rady pro funkční období 2021–2025. Vědecká rada schválila finální znění programového dokumentu na svém zasedání v říjnu 2021, v němž akcentuje zejména:

- excelenci vědecké práce,
- transparentnost posuzování a hodnocení jejích výsledků,
- podporu doktorského studia,
- vědecký titul „doktor věd“,
- koncepci transferu znalostí a technologií,
- etické aspekty výzkumu,
- expertní působení Akademie věd směrem k zainteresované veřejnosti,
- podporu mise Strategie AV21.

Programový dokument byl následně zveřejněn na webových stránkách Akademie věd ČR.

3.1 Koncepce rozvoje činnosti Akademie věd České republiky

Akademická rada z podnětu předsedkyně AV ČR prof. E. Zažímalové požádala v říjnu 2021 předsedu Vědecké rady dr. P. Barana, aby ve spolupráci s Vědeckou radou, jako voleným koncepčním orgánem Akademie věd ČR a stálým poradním orgánem Akademické rady ve věcech přípravy a realizace vědní politiky, předložil návrh aktualizace Koncepce rozvoje činnosti Akademie věd České republiky.

Vědecká rada na svém zasedání v listopadu 2021 ustanovila pracovní skupinu pro aktualizaci koncepce rozvoje činnosti AV ČR ve složení: prof. O. Santolík, prof. J. Lukeš, dr. Z. Mansfeldová, prof. J. Lazar, dr. O. Tůma, prof. P. Ráb (všichni členové Vědecké rady), Ing. K. Aim (poradce Akademické rady) a dr. L. Horníček (ředitel Kanceláře AV ČR). Poslední dva členové pracovní skupiny byli dodatečně jmenováni.

V dubnu 2022 přijala Vědecká rada usnesení, v němž pověřila pracovní skupinu, aby v součinnosti s Akademickou radou, zejména s jejími členy pověřenými výkonem věcně příslušných agend, Odborem podpory vědy KAV a Knihovnou AV ČR, připravila návrh aktualizace Koncepce rozvoje činnosti AV ČR. Zároveň se usnesla, že návrh

textu koncepce bude vycházet z platné Koncepce rozvoje činnosti Akademie věd České republiky schválené na XLIX. zasedání Akademického sněmu dne 15. 12. 2016.

Pracovní skupina Vědecké rady pod vedením prof. O. Santolíka připravila ve spolupráci se členy Akademické rady aktualizovaný návrh Koncepce rozvoje činnosti AV ČR. Vědecká rada návrh projednala v červnu 2022 a po zapracování připomínek následně v září 2022. Akademické radě byl návrh Koncepce k projednání předložen v říjnu a poté v listopadu 2022. Koncepci rozvoje činnosti AV ČR schválil Akademický sněm na LX. zasedání dne 13. 12. 2022.

Vědecká rada doporučuje Vědecké radě pro funkční období 2025–2029, aby:

- *sledovala podmínky pro svobodu vědeckého bádání v České republice s cílem vyvažovat zájem vědců a vědkyň svobodně rozhodovat o zaměření svého výzkumu a zájem politických reprezentací reagovat na aktuální společenské a vědecké trendy;*
- *konceptně podporovala zapojení Akademie věd ČR a jejich zástupců do relevantních evropských orgánů s gescí ve vědě a výzkumu s cílem efektivně ovlivňovat evropskou vědní politiku;*
- *upozorňovala zásadní vědecké směry, které dosud nejsou dostatečně rozvíjeny na pracovištích Akademie věd ČR, nebo které si zaslouží zvýšenou podporu.*

3.2 Problematika doktorských studií v rámci Akademie věd ČR

Vědecká rada se v souladu se svým programovým prohlášením věnovala v průběhu svého funkčního období problematice doktorských studií v rámci Akademie věd ČR. V červnu 2022 k tomuto tématu přizvala člena Akademické rady prof. J. Vondráčka, náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy prof. J. Millera a ředitele Kanceláře AV ČR dr. L. Horníčka. Na tomto zasedání se detailně seznámila s informacemi o konkrétní spolupráci s vysokými školami, o uzavřených rámcových smlouvách o spolupráci mezi Akademií věd ČR a vysokými školami a dohodách o spolupráci při uskutečňování doktorských studijních programů. Taktéž byla informována o statistických údajích týkajících se doktorandů školených na pracovištích Akademie věd ČR od r. 2014 a jejich rozdělení do vědních oblastí. Prof. J. Miller Vědeckou radu informoval o důvodech novelizace, základních parametrech a aktuálním stavu přípravy novely zákona o vysokých školách týkajících se doktorského studia. V široké diskusi členové Vědecké rady projednali související problémy doktorského studia.

Koncem května 2022 ustanovila Akademická rada pracovní skupinu k problematice dalšího rozvoje doktorského studia na pracovištích AV ČR, jejímiž členy byli i členové Vědecké rady dr. P. Baran a prof. P. Dvořák.

Tématu doktorských studií se Vědecká rada věnovala i na svém mimořádném zasedání v dubnu 2023 (v Ústavu experimentální botaniky AV ČR v Olomouci) opět za účasti prof. J. Vondráčka, který prezentoval výsledky analýzy stavu doktorského studia

na pracovištích AV ČR na základě získaných výstupů z dotazníků, jež byly na podnět dr. P. Barana zaslány na pracoviště AV ČR koncem rok 2022. Prof. J. Vondráček na zasedání rovněž referoval o výsledku meziresortního připomínkového řízení k připravované novele zákona o vysokých školách a dvou návrzích podaných Akademií věd ČR. Členové Vědecké rady se shodli, že jedním z důvodů případné nízké kvality Ph.D. studia mohou být i nedostatečně vysoká stipendia. Zároveň se opakovaně vyjádřili, že je nevyhnutelné připravit reformu doktorského studia, aby byl Ph.D. program vnímán jako vědecká příprava, a nikoli pouze jako další forma studia.

Předseda Vědecké rady dr. P. Baran vystoupil na LXIII. zasedání Akademického sněmu dne 16. 4. 2024 s návrhem, aby bylo posíleno postavení doktorandů působících na pracovištích AV ČR jejich podporou ze zvlášť vyčleněných institucionálních prostředků AV ČR s následným krokem vyjednat specifickou položku v rozpočtu kapitoly AV ČR věnovanou financování doktorského studia. Taková položka by umožnila mimo jiné legitimně požadovat při každoročních jednáních o rozpočtu prostředky na výchovu doktorandů a postavení doktorandů na pracovištích Akademie věd ČR zviditelnit.

Vědecká rada na svém zasedání v dubnu 2024 uvítala informaci o úsilí vedení Akademie věd ČR, aby byl schválen pozměňovací návrh vládou ČR schválené novely zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, dle něhož by bylo možné započítávat do výše garantovaného doktorského příjmu i příjmy doktorandů z pracovních poměrů institucí spolupracujících na uskutečňování doktorského programu.

Vědecká rada doporučuje Vědecké radě pro funkční období 2025–2029, aby:

- *věnovala pozornost kvalitě a podmínkám doktorského studia v České republice, specificky v Akademii věd ČR a na jejích pracovištích;*
- *se obrátila na novou Akademickou radu AV ČR s doporučením vyčlenit položku v rozpočtu kapitoly Akademie věd ČR (institucionální podpora specificky určená na finanční zajištění vědecké přípravy doktorandů).*

3.3 Strategie AV21

Koncepční podpora mise Strategie AV21 byla jednou z hlavních aktivit Vědecké rady uvedených v Programovém dokumentu Vědecké rady na funkční období 2021–2025. Hned na začátku funkčního období požádala Vědecká rada o předložení návrhů plánovaných koncepčních změn týkajících se Strategie AV21.

V srpnu 2021 se na žádost člena Akademické rady a předsedy Rady Strategie AV21 dr. J. Pleška konalo mimořádné zasedání předsednictva Vědecké rady k projednání návrhu novely směrnice Akademické rady AV ČR č. 9 z 12. 3. 2019 o Strategii AV21. Předsednictvo Vědecké rady mělo k návrhu řadu připomínek a navrhlo dvě zásadní úpravy koncepce Strategie AV21, a to zrušit pojem podpůrná aktivita a „zastropovat“ jak počet řešených výzkumných programů, tak i finanční náročnost jednotlivých programů včetně osobních nákladů příslušného programu.

Při přípravě nového návrhu směrnice o Strategii AV21 ale nebyla zapracována první zásadní připomínka předsednictva Vědecké rady, tzn. vypustit institut podpůrné aktivity. Návrh nové směrnice o Strategii AV21 předložený dr. J. Pleškem schválila Akademická rada v září 2021.

Na zasedání Vědecké rady v říjnu 2021 informoval dr. J. Plešek o změnách novelizované Směrnice Akademické rady AV ČR č. 9 /2021 o Strategii AV21.

V lednu 2022 Rada Strategie AV21 předložila Vědecké radě k posouzení čtyři vybrané návrhy nových výzkumných programů Strategie AV21. Zasedání se zúčastnili i koordinátoři programů, aby prezentovali cíle a očekávané přínosy navržených výzkumných programů. Všechny čtyři nové výzkumné programy Vědecká rada doporučila Akademické radě k financování.

Následně byly v souladu s modifikací systému posuzování nových výzkumných programů Strategie AV21 Vědecké radě, na její žádost, k projednání předkládány jednou ročně (vždy začátkem listopadu) všechny návrhy nových výzkumných programů zaslaných pracovišti AV ČR. Vědecká rada v průběhu celého funkčního období projednala celkem 36 výzkumných programů, z nichž k finanční podpoře po pečlivém zvážení vědecké relevance jich doporučila 15.

Vědecká rada si rovněž vyžádala informace o výsledcích aktuálního stavu řešení probíhajících výzkumných programů. Na zasedání Vědecké rady v červnu 2023 vystoupil dr. J. Plešek s detailními informacemi o aktuálně probíhajících výzkumných programech Strategie AV21 získanými od koordinátorů jednotlivých výzkumných programů. Vědecká rada konstatovala, že se Strategie AV21 znovu zařadila ke klíčovým aktivitám Akademie věd ČR jako celku.

3.4 Příprava hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR

Vědecká rada se v souladu s čl. 42 Stanov Akademie věd České republiky podílela na přípravě procesu hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2020–2024. Místopředsedové Vědecké rady pro vědní oblasti prof. J. Lukeš, dr. Z. Mansfeldová a prof. O. Santolík byli jmenováni členy Komise pro hodnocení AV ČR, jejíž předsedou s stal člen Akademické rady prof. J. Homola.

Již na začátku své činnosti v souvislosti s doporučením Vědecké rady v předchozím funkčním období schválila nově ustanovená Vědecká rada z podnětu svého předsednictva změnu formátu Konference vybraných vědeckých týmů na základě hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť za období 2015–2019. Doporučila, aby byly ve spolupráci se Střediskem společných činností AV ČR natočeny videomedailonky s vybranými týmy na základě hodnocení, které budou zveřejněny na hlavních webových stránkách Akademie věd ČR a rovněž budou součástí programu zasedání Akademického sněmu.

Vědecká rada se obrátila na Akademickou radu s podnětem, aby zvážila významně reflektovat výsledky již realizovaného mezinárodního hodnocení ve finanční podpoře

pracovišť AV ČR. Zároveň se obrátila na místopředsedu AV ČR pro III. vědní oblast dr. O. Beránka v souvislosti s přípravou návrhu na úpravu Metodiky M17+ Modulu 2 s podnětem, aby se spolu s řediteli pracovišť AV ČR III. vědní oblasti obrátil na Komisi pro hodnocení výzkumných organizací (při RVVI) s požadavkem na dopracování Metodiky M17+ pro humanitní obory.

Člen Akadematické rady a předseda Komise pro hodnocení prof. J. Homola seznámil v únoru 2022 Vědeckou radu se zpětnou vazbou, resp. souhrnem připomínek od odborných panelů, hodnoticích komisí a zástupců pracovišť AV ČR a s dalšími informacemi o hodnocení pracovišť AV ČR za období 2015–2019. Během široké diskuse se členové Vědecké rady vyjadřovali k mnoha aspektům koncepce hodnocení v Akademii věd ČR. Souhrn devíti doporučení ke koncepci hodnocení byl v dubnu 2022 předložen Akademické radě. Mimo jiné bylo doporučeno zvážit omezení počtu bibliometrických výstupů na tři nejkvalitnější výsledky za posledních pět let, zařadit mezi tyto výstupy taktéž mezioborové, resp. multioborové vědecké výsledky, zapojit do procesu hodnocení existující mezinárodní poradní sbory pracovišť AV ČR, sjednotit hodnoticí kritéria komisí v různých oborech, dále zařadit jako podpůrná data pro hodnocení informace o finančních zdrojích hodnocené jednotky nebo připravit kvalitní návrhy závěrečného hodnocení pracovišť/ týmů a přijímat na jejich základě finanční rozhodnutí o větší/menší míře institucionální podpory.

Přípravou procesu dalšího cyklu hodnocení pracovišť AV ČR za období 2020–2024 se zabývala Vědecká rada na svém zasedání v říjnu 2023 a následně v červnu 2024. Místopředsedové Vědecké rady pro vědní oblasti prof. J. Lukeš, dr. Z. Mansfeldová a prof. O. Santolík se jako členové Komise pro hodnocení AV ČR připravě procesu příštího hodnocení pečlivě věnovali od samého počátku. V květnu 2024 byli místopředsedové Vědecké rady pro vědní oblasti rovněž jmenováni členy Koordinační rady pro hodnocení. Členové Vědecké rady zasílali své podněty a připomínky k přípravě procesu hodnocení předsedovi Komise pro hodnocení prof. J. Homolovi, který se jim na zasedáních Vědecké rady podrobně věnoval. Členové Vědecké rady na jeho žádost doporučili experty do rolí hodnotitelů a komisařů pro I. i II. fázi hodnocení. V září 2024 obdržela Vědecká rada k posouzení návrh Metodiky hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR (později i návrh Metodiky hodnocení výzkumně-infrastrukturních pracovišť AV ČR, který nebyl z důvodu časové tísně projednán na řádném zasedání). Členové VR zaslali své připomínky předsednictvu Vědecké rady, které je projednalo koncem září a své stanovisko předložilo Akademické radě. Poté v listopadu 2024 projednalo předsednictvo Vědecké rady návrh Metodiky hodnocení odborné činnosti výzkumně-infrastrukturních pracovišť AV ČR za období 2020–2024. Akademickou radou schválená Metodika hodnocení odborné činnosti výzkumně-infrastrukturních pracovišť byla Vědecké radě předložena na zasedání v prosinci 2024.

Vědecká rada doporučuje Vědecké radě pro funkční období 2025–2029, aby:

- *se seznámila s výsledky hodnocení jednotlivých pracovišť a s jejich zpětnou vazbou (za období 2020–2024);*

- se zabývala hodnocením podle Metodiky M17+ / M25+ a iniciovala omezení nežádoucích duplicitních procesů v souvislosti s hodnocením na národní úrovni a hodnocením v Akademii věd ČR;
- koncepčně podporovala transparentní a manažersky odůvodněné rozdělování institucionální podpory pracovištím na základě jejich zhodnocení;
- se trvale obracela na pracoviště Akademie věd ČR s doporučením věnovat pozornost výzvám Sekce pro vědu, výzkum a inovace Úřadu vlády k podávání návrhů na členky / členy Odborných panelů pro hodnocení výzkumných organizací podle Metodiky M17+ / M25+.

3.5 Podpora excelence v Akademii věd ČR

Téma podpory excelence a kvality vědecké činnosti v Akademii věd ČR bylo pro činnost Vědecké rady ve funkčním období 2021–2025 tím nejdůležitějším. Vědecká rada pověřila své předsednictvo, aby se zabývalo koncepčními východisky programů na podporu excelence v Akademii věd ČR, zejména s přihlédnutím k nastavení současných podmínek pro udělování prémie Lumina quaeruntur. Rovněž považovala za důležité diskutovat o koncepci přijímání perspektivních vědeckých pracovníků na pracovištích AV ČR. K tomu v červnu 2021 Vědecká rada zřídila pracovní skupinu ve složení prof. E. Bártová, prof. M. Hocek, prof. J. Lazar, dr. Z. Mansfeldová, prof. P. Ráb a prof. E. Semotanová. Tato témata byla následně zapracována do programového dokumentu na funkční období 2021–2025.

V září 2021 se konalo mimořádné jednání předsednictva Vědecké rady o nástrojích podpory excelence v Akademii věd ČR a k nové koncepci prémie Lumina quaeruntur, kterého se kromě předsedy a místopředsedů Vědecké rady pro vědní oblasti zúčastnili předsedkyně AV ČR, místopředsedové AV ČR pro vědní oblasti, členové Akademické a Vědecké rady včetně členů výše uvedené pracovní skupiny. Na základě výsledků tohoto jednání byl připraven návrh nové koncepce prémie Lumina quaeruntur formou tezí, jež byly uspořádány do pěti kapitol: I) zaměření a cíle, II) založení a charakteristika týmu, III) způsobilost hlavního řešitele, IV) podmínky financování a způsob řešení a V) struktura výběrové komise a výběr posuzovatelů.

Vědecká rada projednala návrh nové koncepce a k němu podané připomínky na svých zasedáních v říjnu a v listopadu 2021. Po zapracování všech připomínek svých členů připravilo předsednictvo Vědecké rady finální návrh nové koncepce prémie Lumina quaeruntur, který Vědecká rada schválila na zasedání v listopadu 2021 a poté předložila Akademické radě. Ta jej projednala v lednu 2022 a následně se stal podkladem pro přípravu věcného záměru nové směrnice. K nové koncepci prémie Lumina quaeruntur byla zároveň ustavena pracovní skupina Akademické a Vědecké rady, jejíž členy se za Vědeckou radu stali předseda a místopředsedové pro vědní oblasti.

Návrh novely směrnice Akademické rady o prémii Lumina quaeruntur projednala Vědecká rada za přítomnosti členky Akademické rady a předsedkyně Komise prémie Ing. J. Bludské a tehdejšího ředitele Odboru podpory vědy Kanceláře AV ČR

dr. L. Horníčka v dubnu 2022. Návrh obsahoval již zapracované připomínky předsednictva Vědecké rady. Akademická rada schválila novelu směrnice se zapracovanými připomínkami Vědecké rady v květnu 2022.

V návaznosti na neformální networkingové setkání Den pro ERC, které se konalo ve dnech 9.–10. 4. 2024 v konferenčním zařízení Zámku Třešť, přizvala Vědecká rada na své zasedání v dubnu 2024 koordinátora Expertní skupiny pro podporu uchazečů o ERC granty prof. Ing. Zdeňka Strakoše, DrSc., z Matematicko-fyzikální fakulty UK. Tématem diskuse byla účast České republiky ve výzvách ERC a podpora podávání ERC grantů. Vzhledem k tomu, že Vědecká rada považuje zapojení Akademie věd ČR do soutěže o ERC granty a podporu jejich podávání za zásadní, začala se v této souvislosti zabývat i současným nastavením programu prémie Lumina quaeruntur. V červnu 2024 si na zasedání opětovně přizvala Ing. J. Bludskou, aby prezentovala souhrnnou informaci o výsledcích projektů prémie. Zároveň na zasedání zazněly informace s údaji o úspěšnosti žadatelů o ERC granty, řešitelů programů Lumina quaeruntur z Akademie věd ČR v porovnání s držiteli programů Primus na Univerzitě Karlově, které na žádost předsednictva Vědecké rady předložil Odbor mezinárodní spolupráce KAV. Vědecká rada vyslovila kritické připomínky k úspěšnosti podávaných žádostí vědců z Akademie věd ČR o ERC granty a vynesla doporučení týkající se nastavení podmínek prémie Lumina quaeruntur. Mezi nimi Vědecká rada doporučila, aby byl program prémie Lumina quaeruntur zařazen mezi priority Akademie věd ČR a aby byla navýšena odpovídající finanční podpora, což by umožnilo zvýšit počet udělených prémie. Zároveň navrhla, aby se program prémie Lumina quaeruntur vyhodnotil po šesti letech od jeho zavedení a následně upravily některé jeho podmínky.

V říjnu 2024 Vědecká rada projednala návrh nového programu podpory excelence navrženého Akademickou radou s názvem Akademie budoucnosti, který předložili dr. M. Bilej a Ing. J. Bludská. K předloženému záměru programu a k jednotlivým podprogramům vynesla Vědecká rada na zasedání konkrétní připomínky. Ty se týkaly podprogramů C, D, E a F.

Vědecká rada např. v podmínkách *podprogramu D: Podpora návratu pracovníků ze zahraničí a jejich začlenění do prostředí AV ČR* doporučila, aby bylo možno financovat z podpory i osobní náklady členů týmu nositele podpory a zároveň nastavit jako podmínku financování podání alespoň jednoho návrhu projektu typu ERC v průběhu poskytování podpory. Dále v podmínkách *podprogramu F: Podpora rozvoje excelentních výzkumných skupin* Vědecká rada doporučila, aby cílová skupina podpory nebyla omezena na nositele prémie Lumina quaeruntur a účast v tomto podprogramu byla umožněna všem výzkumným skupinám na pracovištích AV ČR.

Konkrétní doporučení Vědecké rady Akademická rada většinou akceptovala. Program Akademie budoucnosti Akademická rada schválila v listopadu 2024.

Vědecká rada doporučuje Vědecké radě pro funkční období 2025–2029, aby:

- *věnovala pozornost podmínkám a motivacím pro podávání žádostí o evropské zdroje (Horizon Europe atd.) a jejich úspěšnosti;*

- věnovala pozornost parametrům prémie *Lumina quaeruntur* a dalším programům podpory excelence v Akademii věd ČR s cílem zvýšit kvalitu vědecké činnosti na pracovištích Akademie věd ČR, včetně organizace ústních prezentací předkládaných žádostí uchazečů před příslušnou komisí;
- věnovala pozornost nově zavedenému programu Akademie budoucnosti, resp. jeho podprogramům, a průběžně sledovala jejich úspěšnost.

3.6 Konference vědecká integrita a úloha vědy

Vědecká rada se na návrh svého člena prof. K. Eliáše rozhodla uspořádat multioborovou konferenci na téma Vědecká integrita a úloha vědy. V prosinci 2022 k tomu zřídila přípravný výbor, jehož členy se stali prof. K. Eliáš (předseda), prof. P. Dvořák, doc. M. Friedová, prof. J. Lazar, dr. Z. Mansfeldová, za KEVP dr. O. Tůma a prof. J. Palich Fučíková, později se členkou stala dr. L. Vostrá z Ústavu státu a práva AV ČR. Administrativní podporu poskytovala přípravnému výboru tajemnice Vědecké rady dr. J. Cmarková. Konference Vědecká integrita a úloha vědy se uskutečnila ve dnech 24.–26. 9. 2024 v budově Akademie věd ČR na Národní 3 v Praze. Zahájení konference se kromě předsedkyně AV ČR prof. E. Zažímalové zúčastnili místopředsedkyně Poslanecké sněmovny PČR V. Kovářová, náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy J. Nantl a předseda Podvýboru pro vědu a vysoké školy J. Berki. Na konferenci přijal pozvání i předseda Senátu PČR M. Vystrčil a taktéž další významní hosté. Konferenci zahájil předseda Vědecké rady dr. P. Baran.

Cílem konference Vědecká integrita a úloha vědy bylo identifikovat oblasti, ve kterých během vědeckého výzkumu dochází k překračování etických norem, zamyslet se nad příčinami těchto excesů a navrhnout způsoby, jak jim předcházet. Konference se rovněž zabývala etickými aspekty transferu znalostí a technologií.

Program konference byl tematicky rozdělen do devíti bloků, v nichž vystoupili přednášející z celé řady pracovišť: Akademie věd ČR, Univerzity Karlovy, Masarykovy univerzity, Univerzity Pardubice, Jihočeské univerzity, University Cardiff, Trnavské univerzity, vědeckých center CEITEC a TOPTEC, centra CETAV a společnosti Bioethics Consulting.

Konference se zúčastnilo více než 160 účastníků z pracovišť AV ČR, vysokých škol a dalších institucí. Výsledky konference, které shrnul Kulatý stůl, se staly podkladem pro závěrečné stanovisko. Se závěry konference byla seznámena Vědecká rada a následně předsedkyně AV ČR prof. E. Zažímalová.

Vědecká rada doporučuje Vědecké radě pro funkční období 2025–2029, aby uspořádala druhý ročník konference Vědecká integrita a úloha vědy, která by diskutovala aktuální výzvy spojené s etikou vědecké práce.

3.7 Udělování čestných a pamětních medailí AV ČR

Vědecká rada se v průběhu funkčního období 2021–2025 vyjadřovala celkem k 87 návrhům na udělení čestných a pamětních medailí AV ČR, které předložila Akademická rada, pracoviště AV ČR nebo Rada pro akademická média a popularizaci. Vědecká rada na návrh svých členů předložila Akademické radě čtyři návrhy na udělení medailí, dva na udělení čestné oborové medaile Gregora Johanna Mendela za zásluhy v biologických vědách a dva na udělení čestné oborové medaile Františka Palackého za zásluhy v historických vědách. Členové Vědecké rady vypracovali celkem 91 posudků k návrhům na udělení medailí AV ČR. Vědecká rada podala v roce 2021 dva návrhy na udělení Národní ceny vlády Česká hlava.

Vědecká rada doporučuje Vědecké radě pro funkční období 2025–2029, aby zvážila omezení počtu udělovaných medailí Akademie věd ČR za běžný rok, např. na dvě medaile z každého druhu.

3.8 Cyklus „Aktuální vědecké téma“

Vědecká rada se při diskusi o zaměření své budoucí činnosti usnesla, že se bude věnovat aktuálním vědecky atraktivním a významným tématům a rozhodla o zařazení stálého programového bodu pod názvem „Aktuální vědecké téma“, případně i publikování stanovisek Vědecké rady k tomuto tématům na hlavních webových stránkách AV ČR. V uvedeném cyklu vystoupilo na zasedáních Vědecké rady 14 vědců z pracovišť AV ČR i z jiných vědeckých institucí. Seznam témat je uveden v příloze č. 8.

4. Udělování vědeckého titulu „doktor věd“

Pro záležitosti spojené s udělováním vědeckého titulu „doktor věd“, ve zkratce „DSc.“, s anglickým ekvivalentem „Research Professor“, ve zkratce „Res. Prof.“, zřídila Vědecká rada pomocný a poradní orgán Grémium pro vědecký titul (dále jen Grémium). V čele Grémia stojí předseda, který je zároveň místopředsedou Vědecké rady pro koncepční řízení vědeckého titulu. Grémium má nejméně 10 členů, z toho alespoň tři externí pracovníky (mimo Akademii věd ČR). Členové Grémia volí ze svého středu na návrh předsedy Grémia dva místopředsedy.

Členové Grémia jsou pověřeni jednat s určenými předsedy komisí pro obhajoby disertací a účastní se obhajob konaných před komisemi v jejich působnosti. Působnost pověřených členů určuje Grémium. Pravomoci Grémia při řízení k udělení vědeckého titulu jsou dány Pravidly pro udělování vědeckého titulu „doktor věd“ v Akademii věd ČR.

4.1 Složení Grémia

Vědecká rada na svém ustavujícím zasedání dne 31. 3. 2021 zvolila svým místopředsedou pro agendu vědeckého titulu „doktor věd“ prof. JUDr. PhDr. Michala Tomáška, DrSc.

Na zasedání dne 22. 4. 2021 Vědecká rada zvolila tajnou volbou členy Grémia pro funkční období 2021–2025 ve složení: prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc.; prof. MUDr. Jiří Forejt, DrSc.; prof. Ing. Jiří Hanika, DrSc., dr. h. c.; prof. RNDr. Jiří Horáček, DrSc.; prof. PhDr. Jiří Kuthan, DrSc., dr. h. c.; prof. RNDr. Jaroslav Nešetřil, DrSc.; prof. Mgr. Jiří Pittner, Dr. rer. nat., DSc.; prof. Ing. Václav Sklenička, DrSc.; prof. PhDr. Petr Sommer, CSc., DSc.; PhDr. Natalie Venclová, DrSc.; prof. RNDr. Boris Vyskot, DrSc.

Prof. J. Kutan na členství v Grémiu rezignoval a následně byli doplňovací volbou na zasedání Vědecké rady dne 10. 6. 2021 zvoleni členové Grémia: RNDr. Jiří Bek, DSc.; doc. RNDr. Jiří Gabriel, DrSc.; RNDr. Pavel Kubáň, DSc.; prof. PhDr. Ing. Jan Royt, DSc., a prof. MUDr. Anna Šedivá, DSc.

Grémium na zasedání dne 18. 5. 2025 zvolilo místopředsedou Grémia pro funkční období 2021–2025 prof. P. Sommera a na zasedání dne 1. 12. 2021 zvolilo druhým místopředsedou prof. J. Forejta.

Prof. J. Hanika ukončil své členství v Grémiu k 31. 12. 2021. Na zasedání Vědecké rady dne 17. 2. 2022 byl v doplňovací volbě zvolen novým členem Grémia prof. Mgr. Lubomír Rulíšek, CSc., DSc.

Z důvodu úmrtí místopředsedy Grémia prof. P. Sommera se dne 20. 9. 2023 konala v souladu se Statutem a jednacím řádem Grémia (čl. I. odst. odst. 5) volba nového místopředsedy. Na zbývající část funkčního období 2021–2025 se jím stal prof. L. Rulíšek. Na zasedání Vědecké rady dne 12. 10. 2023 byl novým členem Grémia zvolen PhDr. Robert Šimůnek, Ph.D., DSc. Složení Grémia uvádí příloha č. 2.

4.2 Činnost Grémia

Grémium zasedalo zpravidla pětkrát ročně. Celkem se ve funkčním období 2021–2025 konalo 20 zasedání: v roce 2017 čtyři, v roce 2022 pět, v roce 2023 pět, v roce 2024 pět a v roce 2025 jedno. Neodkladné záležitosti, k jejichž projednání není možné nebo účelné svolat zasedání Grémia, mohou být z rozhodnutí jeho předsedy projednány písemnou cestou (per rollam). Celkem se uskutečnilo 11 jednání per rollam; v roce 2021 pět, v roce 2022 čtyři, v roce 2023 jedno a v roce 2024 také jedno.

Grémium v součinnosti s předsedy komisí pro obhajoby disertací připravilo obměnu komisí na funkční období 2021–2025. Předsedové, místopředsedové a členové komisí jsou jmenováni na období čtyř let, přičemž mohou být jmenováni opakovaně na více funkčních obdobích. Předsedy a místopředsedy může ve zdůvodněných případech na návrh Grémia Vědecká rada odvolat. Pro zajištění kvality a efektivní činnosti komisí, zvláště ohledně řízení k udělení vědeckého titulu, jsou jednotliví členové Grémia

pověření spolupracovat s předsedy jim určených Komisí a Grémium o tom informovat. Předsedové Komisí jsou povinni informovat pověřené členy o záležitostech obhajoby disertace, zejména o posudcích disertace. Rozdělení působnosti jednotlivých pověřených členů Grémia je uvedeno v příloze č. 3.

O všech žádostech o udělení vědeckého titulu jedná Grémium, jemuž Vědecká rada svěřila kompetence samostatně rozhodovat o pokračování či zastavení řízení na základě stanoviska komise pro obhajoby, o schvalování oponentů a místa obhajoby, případně o jmenování členů komisí. Grémium sleduje celé řízení, projednává výsledky obhajoby a poskytuje Vědecké radě svá vyjádření k návrhům na udělení vědeckého titulu. Grémium je také ve stálém kontaktu s předsedy komisí pro obhajoby disertací, informuje je o zásadních záležitostech týkajících se řízení a vydává pokyny pro práci komisí.

Všechny složky, které se účastní řízení, tj. nejprve komise pro obhajoby, poté Grémium, a nakonec Vědecká rada, přísně dbají nejen na dodržování všech předpisů, ale také na udržení vysokého standardu udělovaného vědeckého titulu.

Grémium na zasedání dne 14. 9. 2021 schválilo aktualizované složení 31 komisí pro obhajoby disertací pro funkční období 2021–2025 a doporučilo Vědecké radě jmenovat předsedy a místopředsedy komisí. V roce 2021 byla zřízena Komise pro obhajoby disertací v oboru Zoologie a fyziologie živočichů a přejmenována Komise Literární vědy na Komisi Bohemistika.

Dne 21. 3. 2022 se uskutečnilo společné setkání předsedů komisí pro obhajoby disertací a členů Grémia ke koncepčnímu směřování vědeckého titulu „doktor věd“.

Ve funkčním období 2021–2025 byly zpřesněny kvantitativní požadavky stanovené v Zásadách komisí pro posuzování disertačních prací a vědecké kvalifikace uchazečů o titul „doktor věd“. Tyto požadavky odpovídají či přesahují úroveň profesorského řízení na vysokých školách (dále jen VŠ). Grémium důrazně apelovalo na zvyšování požadavků na vědeckou excelenci, jelikož vědecký titul „DSc.“ je titulem prestižním, jenž lze získat výhradně za mimořádné výsledky dosažené ve vědecké činnosti. Proto reflektuje zvláště vysokou vědeckou kvalifikaci prokázanou vytvořením závažných, vědecky originálních prací důležitých pro rozvoj bádání v určitém vědním oboru. Zájem o něj mají zejména ti uchazeči, kteří nepůsobí na VŠ, a proto považují jeho získání za preferovanou možnost z hlediska jejich kariérního růstu.

V současné době je ustaveno 33 stálých komisí pro obory z I., II. a III. oblasti věd, v nichž působí 385 členů: 168 z pracovišť AV ČR, 192 z VŠ a ostatních institucí či firem a 23 členů ze zahraničních institucí. Jsou také ustaveny tři komise ad hoc, jejíž členové jsou Grémiem jmenováni pouze v případě, že se k některé z nich přihlásí nový uchazeč o udělení vědeckého titulu.

Grémium ve snaze o excelenci vědeckého titulu „doktor věd“ a otevřenost vně Akademie věd ČR, s případnou ambicí celostátního uznání, doporučuje komisím usilovat o co nejvyšší vědeckou úroveň v mezinárodním měřítku. V uplynulém funkčním období se proto navýšil počet zahraničních oponentů, kteří potvrzují vysokou

odbornou úroveň kandidátů a předkládaných prací v mezinárodním měřítku. Zároveň tyto kroky zvyšují kredibilitu titulu na mezinárodní úrovni. Všichni oponenti mají nárok na smluvní odměnu za vypracování posudku.

Ve funkčním období 2021–2025 Grémium navrhlo a Vědecká rada rozhodla o udělení 42 vědeckých titulů „doktor věd“. V roce 2021 (od 31. 3. 2021) jich bylo uděleno šest, v roce 2022 celkem 10, v roce 2023 šlo o 13 vědeckých titulů, v roce 2024 o 10 a v roce 2025 o tři (do 14. 2. 2025). Tři řízení byla zastavena, jedno z důvodu úmrtí disertanta. Počet udělených vědeckých titulů „doktor věd“ ve skupinách věd uvádí příloha č. 4.

Slavnostní předávání diplomů novým doktorům věd se každoročně konalo ve dvoraně Knihovny AV ČR za přítomnosti zástupců Akademické rady, Vědecké rady, Grémia, zaměstnavatelů nových doktorů, předsedů příslušných komisí pro obhajoby, ředitelů pracovišť AV ČR, při kterých komise působí, a za účasti rodinných příslušníků. Diplomy předávala předsedkyně AV ČR prof. Eva Zažímalová spolu s předsedou Vědecké rady dr. Pavlem Baranem. V letech 2021–2025 se slavnostní předávání diplomů uskutečnilo čtyřikrát, a to 23. 9. 2021, 5. 10. 2022, 4. 10. 2023 a 22. 5. 2024.

Vědecká rada na zasedání dne 13. 4. 2023 schválila návrh úpravy Pravidel pro udělování vědeckého titulu „doktor věd“ v Akademii věd ČR (dále jen Pravidla). Pravidla projednala Akademická rada na zasedání dne 2. 5. 2023 a následně byla vydána jako směrnice Akademické rady AV ČR č.5/2023.

V návaznosti na změny v Pravidlech byla projednána úprava Prováděcího postupu k Pravidlům pro udělování vědeckého titulu „doktor věd“, který je rovněž zveřejněn na webových stránkách Akademie věd ČR. Dále byly v lednu 2025 připraveny nové formuláře pro zahájení řízení o udělení vědeckého titulu „doktor věd“, přičemž se ještě připravuje úprava webových stránek a zpřesnění prováděcích pokynů pro předsedy komisí (Doporučený postup spojený s obhajobou disertační práce a udělením titulu „DSc.“).

Akademická rada na zasedání dne 14. 1. 2025 novelizovala směrnici o podpoře činnosti nositele vědeckého titulu „doktor věd“ (Směrnice Akademické rady Akademie věd ČR č. 1 ze dne 14. ledna 2025). Touto novelou bylo v návaznosti na podněty z pracovišť a Vědecké rady schváleno rozšíření použití dotace na hrazení nákladů souvisejících s vědeckou činností nositele o případné náklady na vědeckou činnost členů vědeckého týmu nebo vědeckého projektového týmu, které nositel vede. Zároveň dr. P. Baran inicioval navýšení dotace pro podporu činnosti nositele vědeckého titulu „doktor věd“ na pracovišti AV ČR z 200 000 Kč na 250 000 Kč, a to s ohledem na již realizované navýšení obdobných dotací.

S ohledem na počet uchazečů z vysokých škol lze konstatovat, že se i v tomto funkčním období dařilo rozšiřovat povědomí o vědeckém titulu na národní úrovni, a to jak v Akademii věd ČR, tak i na vysokých školách. Udělení titulu „doktor věd“ je na některých fakultách podmínkou pro jmenovací řízení profesorem. Uskutečnila se také jednání s univerzitami a Českou konferencí rektorů. Akademická rada na zasedání dne 27. 6. 2023 podpořila návrh Vědecké rady na zakotvení vědeckého titulu v zákonu

o AV ČR (byl připraven návrh změny Zákona č. 283/1992 Sb., o Akademii věd ČR, o dosažení uznání titulu DSc. na celostátní úrovni) s tím, že pověřila dr. P. Barana, prof. M. Tomáška a ředitele Ústavu státu a práva AV ČR dr. J. Matejku, aby zahájili kroky směřující k předložení předmětného materiálu do legislativního procesu.

Vědecká rada doporučuje Vědecké radě pro funkční období 2025–2029, aby nadále podporovala legislativní proces, jehož výsledkem by bylo zakotvení vědeckého titulu „doktor věd“ v zákoně o Akademii věd.

5. Etika vědecké práce

Vědecká rada zřizuje podle čl. 42 odst. 2 Stanov AV ČR (a §10 Jednacího řádu Vědecké rady AV ČR) Komisi pro etiku vědecké práce AV ČR (dále jen KEVP). Členy KEVP jmenuje v souladu s čl. II odst. 1 Statutu KEVP předseda Vědecké rady na základě rozhodnutí Vědecké rady. Funkční období KEVP je čtyřleté. Předsedou KEVP může být jen člen Vědecké rady AV ČR (§ 10 odst. 2 Jednacího řádu Vědecké rady a čl. II odst. 3 Statutu KEVP).

KEVP působí v Akademii věd ČR a posuzuje podněty týkající se etiky vědecké práce v souladu s Etickým kodexem vědecko-výzkumné činnosti v Akademii věd České republiky (dále jen Etický kodex), jenž nabyl účinnosti dnem 16. 4. 2024 (předtím byly podněty posuzovány v souladu s Etickým kodexem výzkumných pracovníků v Akademii věd České republiky). Konkrétní prošetřované podněty musí mít vždy vazbu na Akademii věd ČR.

Ve svém postavení a jednání je KEVP autonomní. Projednává podání, podněty a stížnosti pracovníků nebo vědeckých pracovišť AV ČR i jiných stran, pokud se týkají etiky vědecké práce v Akademii věd ČR. KEVP se ke každému projednávanému podání písemně vyjádří. KEVP o své činnosti podává zprávu Vědecké radě.

KEVP postupuje svá stanoviska předkladateli, zúčastněným osobám, vedení AV ČR a předsedovi Vědecké rady, dle povahy věci také Akademické radě, Vědecké radě a dalším zainteresovaným fyzickým a právnickým osobám.

Vědecká rada na svém zasedání dne 22. 4. 2021 zvolila předsedou KEVP PhDr. Oldřicha Tůmu, Ph.D., dosavadního místopředsedu, na zbývající část funkčního období 2018–2022. Na zasedání Vědecké rady dne 9. 6. 2022 byl dr. O. Tůma zvolen předsedou KEVP pro funkční období 2022–2026 s účinností od 12. 10. 2022. Členové KEVP na toto funkční období byli zvoleni na zasedání Vědecké rady dne 13. 10. 2022 s účinností od 16. 11. 2022. Aktuální složení KEVP pro funkční období 2022–2026 uvádí příloha č. 5.

Na zasedání KEVP dne 11. 1. 2023 byl místopředsedou KEVP zvolen prof. RNDr. Miroslav Engliš, DrSc., pro funkční období 2022–2026.

Svým složením je KEVP názorově a oborově vyvážená. Ve funkčním období 2022–2026 se navýšil počet externích členů, kteří nejsou zaměstnanci AV ČR a zvýšila se heterogenita členů v poměru 8:4. Tento krok podporuje širší názorovou pluralitu KEVP a posiluje její nezávislé rozhodování. Členové KEVP vždy jasně deklarují případný střet zájmů a uzná-li předseda KEVP za vhodné, uvolňuje je z jednání o dotčených podnětech.

V období od 31. 3. 2021 do 15. 11. 2022 se konala celkem čtyři zasedání, tři v roce 2021 a jedno v roce 2022. Celkem KEVP obdržela čtyři podání, která detailně projednala.

V období od 16. 11. 2022 do 1. 2. 2025 se uskutečnilo celkem 13 zasedání KEVP: v roce 2023 čtyři, v roce 2024 sedm a v roce 2025 dvě.

V uplynulých funkčních obdobích KEVP zasedala dvakrát ročně, nyní ve snaze o co nejrychlejší projednávání zaslanych podnětů se četnost zasedání přiměřeně zintenzivnila. V roce 2024 zasedala KEVP k zaslany podnětům sedmkrát, pracovní skupina ustanovená KEVP zasedala v roce 2024 dvakrát a v roce 2025 jednou.

Ve stávajícím funkčním období Vědecké rady přijala KEVP sedm podnětů, z nichž dva podali zaměstnanci pracovišť AV ČR, tři podala vedení pracovišť a dva podněty podaly osoby z jiných institucí. Jeden podnět byl částečně anonymní.

V případě zaměstnanců pracovišť AV ČR byly obsahem podnětů témata: porušení publikační či výzkumné etiky, manipulace s daty, snahy o darování autorství. Dále se jednalo o stížnosti na vedení pracovišť a procesy šetření na pracovištích či sexuálně podmíněné nevhodné chování a zneužívání moci. KEVP shledala, že ve dvou případech došlo k porušení Etického kodexu ve smyslu podnětu.

Začátkem funkčního období Vědecké rady byly podány i dva náměty na zlepšení fungování KEVP. Mimo jiné kritizovaly průtahy v šetření podnětů a netransparentnost projednávání podání, zároveň navrhovaly, aby v odůvodnění případech byly stanoviska KEVP zveřejňována. Ačkoli KEVP nemá vzhledem ke svému statusu stanoveny lhůty pro řešení podnětů, v letech 2023–2025 se výrazně zvýšila četnost jejích zasedání k jednotlivým případům.

Při šetření konkrétních podnětů využívala KEVP nejčastěji písemná vyjádření oslovených osob či osobní rozhovory. Pokud to stížnost vyžadovala, přizvala si KEVP na jednání zúčastněné osoby či požádala o písemné vysvětlení u těch, kterých se stížnost týkala.

Ve stávajícím funkčním období KEVP při šetření stížností a podnětů zpravidla ustavila vícečlenné pracovní skupiny, případně zpravodaje z řad svých členů, kteří byli pověřeni detailnějším rozbohem podkladů či vedením rozhovorů, jež kladly zvýšené nároky na bezpečné a respektující prostředí. Pracovní skupina vznikla také pro případy úprav Etického kodexu.

Rozsáhlá stanoviska se zdůvodněním vydala KEVP v šesti případech. Ve dvou případech dle čl. III/8 Statutu KEVP podání nespádala do oblasti porušení pravidel etiky vědecké práce.

Úpravy Etického kodexu

Z podnětu Vědecké rady z listopadu 2022 a na základě svých zkušeností z projednaných podání v minulém funkčním období KEVP začala s přípravami úprav „Etického kodexu výzkumných pracovníků v Akademii věd České republiky“.

Návrhem úprav Etického kodexu, které by zohlednily aktuální jevy, se KEVP zabývala na zasedáních v průběhu let 2023 a 2024. KEVP zevrubně diskutovala parciální připomínky k úpravám Etického kodexu² s ohledem na nutnost inkorporovat reflexe společensky relevantních jevů, které se opakovaně vyskytují v podnětech adresovaných Komisi, např. research integrity, životní prostředí, nové technologie, dále klimatické změny, psychická či fyzická agrese apod. Po diskusi s Komisí pro rovné příležitosti byla doplněna problematika sexuálního obtěžování.

KEVP ustanovila pracovní skupinu pro redakční úpravy Etického kodexu, jejímiž členy se stali dr. M. Komm, prof. O. Konrád a prof. P. Španěl. Pracovní skupina začala připravovat návrh úprav Etického kodexu počátkem roku 2023. Následně se návrh úprav opakovaně projednával na jejích zasedáních (rovněž byl průběžně konzultován s předsednictvem Vědecké rady). V závěrečné fázi přípravy byl návrh projednán i s odborníkem na etiku ve vědě doc. Mgr. Petrem Urbanem, Ph.D., z Filosofického ústavu AV ČR.

Připomínky z těchto jednání byly zapracovány do finální verze návrhu, kterou Vědecká rada projednala dne 15. 2. 2024. Vědecká rada schválila návrh s několika dalšími připomínkami a do Etického kodexu nadto navrhla zařadit ustanovení týkající se duševního vlastnictví dle „Doporučení pro nakládání s duševním vlastnictvím“ připraveným Radou pro využívání duševního vlastnictví (tento dokument Akademická rada schválila již v roce 2017). Na návrh Akademické rady se změnil název Etického kodexu na „Etický kodex vědecko-výzkumné činnosti v Akademii věd České republiky“. Etický kodex byl pod novým názvem schválen na LXIII. zasedání Akademického sněmu AV ČR dne 16. 4. 2024.

KEVP je zapojena i do mezinárodní spolupráce v oblasti etiky vědecké práce. Od roku 2014 je Komise za Českou republiku řádným členem European Network of Research Integrity Offices (dále jen ENRIO), evropské nevládní organizace, která sdružuje národní instituce pro výzkumnou integritu, etické komise a jednotlivce působící na poli výzkumné integrity.

V roce 2020 došlo k právní proměně ENRIO, organizace se z neformální sítě transformovala na právní subjekt, resp. právnickou osobu – neziskovou asociaci –

² Návrh na doplnění Etického kodexu výzkumných pracovníků v Akademii věd ČR (dále jen „Etický kodex“) iniciovali členové Vědecké rady a pomocný orgán Akademické rady, tj. Komise pro rovné příležitosti AV ČR. Dalšími osobami byli jednotlivci z řad zaměstnanců pracovišť AV ČR.

podle belgického práva. Tato proměna umožňuje ENRIO finanční nezávislost a možnost účastnit se projektových výzev EU. Tím se otevírá větší příležitost strategicky působit na rozvoj a implementaci integrity ve výzkumu v Evropě. Po skončení tranzitního období restrukturalizace ENRIO v letech 2020–2021 se KEVP přihlásila k členství a na jaře roku 2022 byla přijata za řádného člena.

Akademie věd ČR každoročně hradí poplatek za členství v organizaci ve výši 1 500 EUR. Členství v ENRIO instituci opravňuje podílet se na všech aktivitách sdružení ENRIO a poskytuje spojení se zahraničními experty na poli výzkumné integrity. Zároveň umožňuje přístup k důležitým informacím a nástrojům při posilování výzkumné integrity, kterými se pak mohou jednotliví členové inspirovat a implementovat je v domovských zemích.

V současnosti předsedá organizaci ENRIO dr. O. Tůma, současný předseda KEVP, který byl v květnu 2022 na zasedání General Assembly ENRIO zvolen členem správní rady ENRIO a poté prezidentem ENRIO pro funkční období 2022–2025. V říjnu 2022 převzal dr. O. Tůma příslušné agendy; sekretariát organizace byl zřízen při Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR. Organizace pořádá dvakrát ročně setkání všech členů ENRIO a každé dva roky ENRIO Congress. Těchto akcí se za Akademii věd ČR účastní dr. O. Tůma. V roce 2024 se uskutečnilo podzimní setkání ENRIO (ve dnech 12. a 13. 9. 2024), na kterém byl dr. O. Tůma zvolen členem správní rady ENRIO na funkční období 2025–2028. Akademická rada na doporučení Vědecké rady pověřila v lednu 2025 dr. O. Tůmu zastupováním Akademie věd ČR v organizaci ENRIO v novém funkčním období 2025–2028.

Doporučení Komise pro etiku vědecké práce AV ČR:

- *KEVP doporučuje, aby, jak vedení Akademie věd ČR, tak vedení pracovišť AV ČR jasně komunikovalo zaměstnancům pracovišť AV ČR způsoby, jak postupovat v případě, že se zaměstnanec setká s neetickým jednáním;*
- *KEVP doporučuje, aby do kritérií, podle nichž jsou hodnoceny ústavy AV ČR, bylo zahrnuto i kritérium dodržování zásad etiky vědecké práce včetně vyhodnocení způsobu, jakým jednotlivá pracoviště naložila se závěry KEVP;*
- *KEVP doporučuje, aby závažné prohřešky, např. případnou šikanu, diskriminaci či podezření na manipulaci s daty nebo plagiátorství podavatel nejdříve oznamoval prostřednictvím zákonem stanoveného vnitřního oznamovacího systému, který umožňuje podat podnět anonymně. KEVP rovněž apeluje na vedoucí pracovníky ústavů AV ČR, aby včas řešili konflikty mezi svými podřízenými či jim předcházeli;*
- *KEVP by uvítala institucionální zakotvení procesu, jímž by z pracovišť (případně z vedení AV ČR) dostávala informaci o způsobu, jakým bylo s jejími stanovisky a doporučeními naloženo. Taková zpětná vazba by významně přispěla ke zkvalitnění práce KEVP a posílila by smysluplnost její činnosti;*

- *KEVP doporučuje zahájit systematickou diskusi k tématu intimních vztahů, např. mezi zaměstnanci a studenty (školitelem a studentem), nadřízeným a podřízeným, na pracovištích AV ČR, a to formou workshopu či semináře, zejména s ohledem na běžnou praxi zahraničních prestižních institucí (MIT, Harvard, Cambridge). KEVP se domnívá, že by bylo vhodné o této věci interně diskutovat za účasti zástupců AV ČR i externích odborníků, kteří by následně nabídli možnosti řešení jako inspiraci jednotlivým pracovištím.*

Vědecká rada vzala na vědomí Zprávu o činnosti Komise pro etiku vědecké práce AV ČR za období 2021–2025 na závěrečném zasedání dne 13. 2. 2025.

Vědecká rada doporučuje Vědecké radě pro funkční období 2025–2029, aby zvážila úpravu Jednacího řádu Vědecké rady AV ČR, zejména ve smyslu zachování mlčenlivosti o informacích důvěrného charakteru, které se její členové dozvědí v souvislosti s výkonem funkce.

6. Koordinační komise

Koordinační komise pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně (dále jen Koordinační komise) byla jako pomocný orgán Akademické rady pro funkční období 2021–2025 jmenována na zasedání Akademické rady dne 27. 4. 2021.

Předsedou Koordinační komise byl jmenován prof. Ing. Jiří Čtyroký, DrSc., do funkcí místopředsedů byli jmenováni za I. vědní oblast RNDr. Jan Šafanda, CSc., z Geofyzikálního ústavu AV ČR; za II. vědní oblast prof. Ing. Vladimír Mareček, DrSc., z Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR; za III. vědní oblast doc. PhDr. Martina Hřebíčková, Dr., DSc., z Psychologického ústavu AV ČR.

Do Koordinační komise byl ještě před jejím prvním zasedáním na zasedání Akademické rady dne 25. 5. 2021 namísto prof. Mgr. Tomáše Albrechta, Ph.D., z Ústavu biologie obratlovců AV ČR jmenován MUDr. Pavel Vodička, CSc., DSc., z Ústavu experimentální medicíny AV ČR. V listopadu 2021 požádal o uvolnění z funkce člena Koordinační komise doc. Mgr. Tomáš Marvan, Ph.D., pracovník Filosofického ústavu AV ČR. Na 9. zasedání Akademické rady dne 8. 2. 2022 byla místo něj jmenována členkou Koordinační komise PhDr. Zuzana Parusniková, CSc., DSc., z Filosofického ústavu AV ČR. Složení Koordinační komise ve funkčním období 2021–2025 je uvedeno v příloze č. 6.

Úkolem Koordinační komise je posuzovat dosažené vědecké výsledky pracovníků navrhovaných do 5. kvalifikačního stupně tak, aby byla zajištěna vysoká úroveň vědecké činnosti na všech pracovištích AV ČR. Jednání Koordinační komise se řídí Statutem Koordinační komise pro zařazování pracovníků pracovišť do nejvyššího

kvalifikačního stupně, který byl projednán na ustavujícím zasedání Koordinační komise dne 16. 6. 2021 a schválen Akademickou radou na zasedání dne 7. 9. 2021.

Koordinační komise projednávala návrhy na zařazení pracovníků do kvalifikačního stupně 5 předložených řediteli pracovišť AV ČR. Ke každému návrhu se vyjadřovali dva zpravodajové, kteří k návrhu předkládali svá stanoviska pro doporučení, případně nedoporučení pracovníka. Návrh označený jako návrh k diskusi či se stanoviskem „spíše doporučuji“, podrobně diskutovali a připomínkovali všichni členové Koordinační komise. V případě, že pracoviště nedodalo všechny podklady v řádném termínu, projednávání návrhu bylo zpravidla odloženo na následující zasedání Koordinační komise. Případné návrhy na zařazení držitele vědeckého titulu „doktor věd“ (DSc.) do kvalifikačního stupně 5 v souladu s Kariérním řádem vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR (čl. VI odst. 2) Koordinační komise neprojednávala, ale pouze je brala na vědomí.

Doporučení Koordinační komise pro zařazení pracovníka do 5. kvalifikačního stupně byla po projednání zaslána ředitelům pracovišť. V případě, že by ředitel pracoviště negativní doporučení nepřijal, měl by Koordinační komisi písemně informovat o svém rozhodnutí (čl. VII. odst. 5 Kariérního řádu).

Koordinační komise zasedala pravidelně dvakrát ročně. Ve funkčním období 2021–2025 se konalo osm zasedání, z toho dvě v roce 2021, dvě v roce 2022, dvě v roce 2023 a dvě v roce 2024. Koordinační komise v období 2021–2025 posuzovala celkem 221 návrhů na zařazení pracovníků AV ČR do 5. kvalifikačního stupně, z nichž 206 návrhů doporučila (92 z I. VO, 74 z II. VO a 40 z III. VO), nedoporučila 15 návrhů (devět z I. VO, dva z II. VO a čtyři z III. VO). Jeden návrh byl projednáván opakovaně.

Koordinační komise doplnila ve funkčním období 2021–2025 interní Pokyny pro ředitele pod názvem Zařazování pracovníků a pracovníc do 5. kvalifikačního stupně. Podrobněji v nich specifikovala informace, které jsou zapotřebí ke kvalifikovanému vyjádření Koordinační komise, a mají být proto uvedeny v podkladech zasílaných pracovišti. Nové pokyny byly v září 2024 zaslány ředitelům pracovišť AV ČR a byly rovněž zveřejněny na Interním portálu AV ČR.

Při projednávání návrhů se opakovaně ukazovalo, že by bylo účelné doplnit Kariérní řád vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR (dále jen „Kariérní řád“) o kategorie vědecko-technických pracovníků pro vysoce kvalifikované pracovníky. Ti jsou pro výzkumné týmy nepostradatelní, ale zpravidla nesplňují formální kritéria, která Kariérní řád stanoví pro vedoucí vědecké pracovníky. V tomto duchu navrhla Vědecká rada již na zasedání dne 19. 4. 2018 odpovídající úpravu Kariérního řádu. Úprava byla předložena Akademické radě dne 22. 5. 2018, která ji projednala, ale neakceptovala. Koordinační komise proto doporučuje Akademické radě, aby této problematice opětovně věnovala pozornost.

Koordinační komise také doporučuje, aby nově zvolená Koordinační komise byla genderově vyváženější. Ve složení Koordinační komise pro funkční období 2021–2025 bylo zastoupení žen velmi nízké (16 mužů a dvě ženy). Větší vyváženost by

zajistila komplexnější pohled na návrhy k přeřazení do nejvyššího kvalifikačního stupně.

Koordinační komise rovněž doporučuje, aby Koordinační komise v následujícím funkčním období měla k dispozici statistické údaje o relativním zastoupení osob zařazených do nejvyššího kvalifikačního stupně ve srovnání s celkovými počty vědeckých pracovníků, tj. osob zařazených v kvalifikačních stupních 3a, 3b, 4 a 5, a to na jednotlivých pracovištích, v jednotlivých vědních oblastech i celkově na všech pracovištích AV ČR.

Vědecká rada doporučuje Vědecké radě pro funkční období 2025–2029, aby v souladu s doporučením Koordinační komise pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně navrhla doplnění Kariérního řádu vysokoškolsky vzdělaných pracovníků Akademie věd ČR o kategorii vědecko-technických pracovníků pro vysoce kvalifikované vědecko-technické pracovníky.

7. Sekretariát Vědecké rady AV ČR

Sekretariát Vědecké rady AV ČR (dále jen SVR) v rámci Odboru podpory orgánů Kanceláře AV ČR, zajišťoval tajemnické a administrativní práce pro Vědeckou radu a její předsednictvo, Grémium pro vědecký titul, Komisi pro etiku vědecké práce AV ČR, Koordinační komisi pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně, Komisi pro udílení cen AV ČR a organizoval akce pořádané Vědeckou radou.

V souvislosti s činností Grémia pro vědeckou činnost přijímal SVR žádosti o zahájení řízení k udělení vědeckého titulu „doktor věd“, organizoval slavnostní předávání diplomů novým doktorům věd a zajišťoval agendu udělování dotace na podporu vědecké činnosti nositele vědeckého titulu „doktor věd“ na pracovišti AV ČR. SVR vedl spisovou agendu vědeckých hodností s celostátní působností, které Akademie věd ČR udělovala do roku 2001.

SVR v souvislosti s činností Komise pro etiku vědecké práce AV ČR (dále jen KEVP) přijímal a evidoval podání, stížnosti a náměty z oblasti etiky vědecké práce a zajišťoval jejich projednání KEVP.

SVR rovněž přijímal návrhy na zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně a zajišťoval jejich projednání Koordinační komisí pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně. Zároveň vedl databázi pracovníků Akademie věd ČR v nejvyšším kvalifikačním stupni.

SVR dále zpracovával žádosti o Stipendium L'ORÉAL Česká republika pro ženy ve vědě a zajišťoval činnost odborné poroty ve spolupráci se společností L'ORÉAL Česká republika, Českou komisí UNESCO a AV ČR.

SVR rovněž zajišťoval přípravu Výroční zprávy o činnosti Akademie věd ČR, agendu cen Akademie věd ČR a čestných a pamětních medailí Akademie věd ČR.

Seznam příloh

1. Složení Vědecké rady AV ČR ve funkčním období 2021–2025
2. Složení Grémia pro vědecký titul ve funkčním období 2021–2025
3. Rozdělení působnosti členů Grémia pro vědecký titul
4. Počet udělených vědeckých titulů „doktor věd“ v období 2021–2025 ve skupinách věd
5. Složení Komise pro etiku vědecké práce AV ČR v období 2022–2026
6. Složení Koordinační komise pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně AV ČR ve funkčním období 2021–2025
7. Materiály předložené Akademické radě AV ČR a Akademickému sněmu AV ČR ve funkčním období 2021–2025
8. Seznam vystoupení a témat v rámci cyklu „Aktuální vědecké téma“ v období 2021–2025

Složení Vědecké rady AV ČR ve funkčním období 2021–2025

Předseda:

PhDr. Pavel BARAN, CSc., Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.

Místopředsedové:

prof. RNDr. Ondřej SANTOLÍK, Dr., Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v. v. i.
místopředseda pro I. vědní oblast

prof. RNDr. Julius LUKEŠ, CSc., Biologické centrum AV ČR, v. v. i.
místopředseda pro II. vědní oblast

PhDr. Zdenka MANSFELDOVÁ, CSc., Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
místopředsedkyně pro III. vědní oblast

prof. Ing. Petr DVOŘÁK, CSc., Lékařská fakulta Masarykovy univerzity
místopředseda pro agendu vědní politiky a spolupráci s vysokými školami

prof. JUDr. PhDr. Michal TOMÁŠEK, DrSc., Právnická fakulta Univerzity Karlovy
místopředseda pro agendu vědeckého titulu „doktor věd“

Členové:

prof. RNDr. Eva BÁRTOVÁ, Ph.D., DSc., Biofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Marek BLATNÝ, DrSc., Psychologický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Jiří ČTYROKÝ, DrSc., Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i.

prof. Dr. JUDr. Karel ELIÁŠ, Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

prof. RNDr. Miroslav ENGLIŠ, DrSc., Matematický ústav AV ČR, v. v. i.

RNDr. Antonín FEJFAR, CSc., Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

doc. Mirjam FRIEDOVÁ, Ph.D., Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

doc. RNDr. Petr HADRAVA, DrSc., Astronomický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Michal HOCEK, CSc., DSc., Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i.

doc. RNDr. Pavel KREJČÍ, CSc., Fakulta stavební ČVUT v Praze

RNDr. Pavel KUBÁŇ, Ph.D., DSc., Ústav analytické chemie AV ČR, v. v. i.

RNDr. Jaroslav KUNEŠ, DrSc., Fyziologický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Josef LAZAR, Dr., Ústav přístrojové techniky AV ČR, v. v. i.

prof. RNDr. Miroslav MAŠLÁŇ, CSc., Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého

Univ.-Prof. Mag. Dr. Stefan Michael NEWERKLA, Institut für Slawistik, Universität Wien

prof. RNDr. Ondřej PRÁŠIL, Ph.D., Mikrobiologický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Petr RÁB, DrSc., dr. h. c., Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Aleš RŮŽIČKA, Ph.D., Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice

prof. PhDr. Eva SEMOTANOVÁ, DrSc., Historický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Dr. Martin SCHULZE WESSEL, Ludwig-Maximilians Universität München

PhDr. Oldřich TŮMA, Ph.D., Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Petr VOREL, CSc., Filozofická fakulta Univerzity Pardubice

prof. RNDr. Jiří WIEDERMANN, DrSc., Ústav informatiky AV ČR, v. v. i.

Tajemnice:

RNDr. Jana CMARKOVÁ, Ph.D., Kancelář AV ČR

Složení Grémia pro vědecký titul ve funkčním období 2021–2025

Předseda:

prof. JUDr. PhDr. Michal TOMÁŠEK, DrSc., Právnická fakulta UK

Místopředsedové:

prof. MUDr. Jiří FOREJT, DrSc., Ústav molekulární genetiky AV ČR, v. v. i.

prof. Mgr. Lubomír RULÍŠEK, CSc., DSc., Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i. (členem od února 2022, místopředsedou od září 2023)

prof. PhDr. Petr SOMMER, CSc., DSc., Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.; Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. († 12. 8. 2023)

Členové:

RNDr. Jiří BEK, CSc., DSc., Geologický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Zdeněk BITTNER, DrSc., Fakulta stavební ČVUT v Praze

doc. RNDr. Jiří GABRIEL, DrSc., Mikrobiologický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Jiří HANIKA, DrSc., dr. h. c., Ústav chemických procesů AV ČR, v. v. i. (do ledna 2022)

prof. RNDr. Jiří HORÁČEK, DrSc., Matematicko-fyzikální fakulta UK

RNDr. Pavel KUBÁŇ, Ph.D., DSc., Ústav analytické chemie AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Jiří KUTHAN, DrSc., dr. h. c., Katolická teologická fakulta UK (do června 2021)

prof. RNDr. Jaroslav NEŠETŘIL, DrSc., Matematicko-fyzikální fakulta UK

prof. Mgr. Jiří PITTNER, Dr. rer. nat., DSc., Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Ing. Jan ROYT, Ph.D., DSc., Filozofická fakulta UK

prof. Ing. Václav SKLENIČKA, DrSc., Ústav fyziky materiálů AV ČR, v. v. i.

prof. MUDr. Anna ŠEDIVÁ, DSc., 2. lékařská fakulta UK

PhDr. Robert ŠIMŮNEK, Ph.D., DSc., Historický ústav AV ČR, v. v. i.

PhDr. Natalie VENCLOVÁ, DrSc., Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

prof. RNDr. Boris VYSKOT, DrSc., Biofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Tajemnice:

Mgr. Ivana STRÁLKOVÁ, Kancelář AV ČR (do 18. 8. 2023)

Mgr. Dajana VASILJEVIČOVÁ, Kancelář AV ČR (od 5. 9. 2023)

Rozdělení působnosti členů Grémia pro vědecký titul

Jméno pověřeného člena	Komise
RNDr. Jiří Bek, CSc., DSc.	Geologické vědy
prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc.	Aplikovaná a teoretická mechanika Elektrotechnika, elektronika a fotonika
prof. MUDr. Jiří Forejt, DrSc. (místopředseda)	Imunologie Molekulární biologie a genetika
doc. RNDr. Jiří Gabriel, DrSc.	Mikrobiologie, virologie a mykologie Zoologie a fyziologie živočichů
prof. RNDr. Jiří Horáček, DrSc.	Astronomie a astrofyzika Geofyzikální vědy Fyzika plazmatu a optika Jaderná, subjaderná a matematická fyzika
RNDr. Pavel Kubáň, Ph.D., DSc.	Anorganická chemie Analytická chemie
prof. RNDr. Jaroslav Nešetřil, DrSc.	Matematické struktury Matematická analýza a příbuzné obory Informatika a kybernetika
prof. Mgr. Jiří Pittner, Dr. rer. nat., DSc.	Fyzikální chemie
prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D., DSc.	Dějiny a teorie umění Filosofie Bohemistika
prof. Mgr. Lubomír Rulíšek, CSc., DSc. (místopředseda)	Chemické inženýrství Makromolekulární chemie Organická chemie a biochemie
prof. Ing. Václav Sklenička, DrSc.	Fyzika kondenzovaných systémů Materiálové vědy a inženýrství
prof. MUDr. Anna Šedivá, CSc., DSc.	Biomedicína
PhDr. Robert Šimůnek, Ph.D., DSc.	Obecné a české dějiny Klasická studia
prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc. (předseda)	Právní vědy Ekonomie
PhDr. Natalie Venclová, DrSc.	Archeologie Sociologie Psychologie
prof. RNDr. Boris Vyskot, DrSc.	Botanika, experimentální a ekologická biologie

**Počet udělených vědeckých titulů „doktor věd“ ve funkčním období 2021–2025
ve skupinách věd**

Vědy	počet
fyzikálně-matematické	8
technické	2
geofyzikálně-geologické	2
chemické	5
molekulárně-biologické a lékařské	5
biologicko-ekologické	2
sociální a humanitní	4
historické	5
filologické	9
Celkem:	42

Složení Komise pro etiku vědecké práce AV ČR ve funkčním období 2022–2026

Předseda:

PhDr. Oldřich TŮMA, Ph.D., Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.

Místopředseda

prof. RNDr. Miroslav ENGLIŠ, DrSc., Matematický ústav AV ČR, v. v. i.

Členové

JUDr. Jan BÁRTA, CSc., Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Jan FLUSSER, DrSc., Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v. v. i.

doc. Mirjam FRIEDOVÁ, Ph.D., Filozofická fakulta UK

Mgr. Michael KOMM, Ph.D., Ústavy fyziky plazmatu AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Ota KONRÁD, Ph.D., Fakulta sociálních věd UK

doc. PharmDr. Jitka PALICH FUČÍKOVÁ, Ph.D., 2. lékařská fakulta UK

prof. PhDr. Jiří PEŠEK, CSc., Fakulta humanitních studií UK

doc. Mgr. Tereza STÖCKELOVÁ, Ph.D., Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. RNDr. Patrik ŠPANĚL, Dr. rer. nat., Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR,
v. v. i.

prof. RNDr. Boris VYSKOT, DrSc., Biofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Tajemnice:

Mgr. Ivana STŘÁLKOVÁ, Kancelář AV ČR (do 18. 8. 2023)

Mgr. Dajana VASILJEVIČOVÁ, Kancelář AV ČR (od 5. 9. 2023)

**Koordinační komise pro zařazování pracovníků
do nejvyššího kvalifikačního stupně ve funkčním období 2021–2025**

Předseda:

prof. Ing. Jiří ČTYROKÝ, DrSc., Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i.

Místopředsedové:

doc. PhDr. Martina HŘEBÍČKOVÁ, Dr., DSc., Psychologický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Vladimír MAREČEK, DrSc., Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i.

RNDr. Jan ŠAFANDA, CSc., Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.

Členové:

prof. Mgr. Tomáš ALBRECHT, Ph.D., Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i. (do 24. 5. 2021)

RNDr. Petr BYDŽOVSKÝ, CSc., Ústav jaderné fyziky AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Miloš DRDÁČKÝ, DrSc., Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Pavel JANOUŠEK, CSc., DSc., Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

doc. RNDr. Jan KIRSCHNER, CSc., Botanický ústav AV ČR, v. v. i.

doc. RNDr. Jan KYSELÝ, Ph.D., Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Martin LÍŠAL, CSc., DSc., Ústav chemických procesů AV ČR, v. v. i.

doc. Mgr. Tomáš MARVAN, Ph.D., Filosofický ústav AV ČR, v. v. i. (do 8. 2. 2022)

prof. RNDr. Vladimír MÜLLER, DrSc., Matematický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. PhDr. Zdeněk NEŠPOR, Ph.D., Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

doc. PhDr. Jan NĚMEČEK, DrSc., Historický ústav AV ČR, v. v. i.

prof. Ing. Miroslav OBORNÍK, CSc., Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

PhDr. Zuzana PARUSNIKOVÁ, CSc., DSc., Filosofický ústav AV ČR, v. v. i. (od 8. 2. 2022)

Ing. Michal PRAVENEČ, DrSc., Fyziologický ústav AV ČR, v. v. i.

PhDr. Jiří SUK, Ph.D., DSc., Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.

MUDr. Pavel VODIČKA, CSc., DSc., Ústav experimentální medicíny AV ČR, v. v. i. (od 25. 5. 2021)

Tajemnice:

Mgr. Ivana STŘÁLKOVÁ, Kancelář AV ČR (do 18. 8. 2023)

Mgr. Dajana VASILJEVIČOVÁ, Kancelář AV ČR (od 5. 9. 2023)

**Materiály předložené Akademické radě AV ČR a Akademickému sněmu AV ČR
ve funkčním období 2021–2025**

Název materiálu	Číslo zasedání Akademické rady AV ČR, Akademického sněmu AV ČR
Návrh složení Koordinační komise pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně	2. zasedání Akademické rady dne 27. 4. 2021
Návrh na jmenování člena Koordinační komise pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně – 1. per rollam	3. zasedání Akademické rady dne 25. 5. 2021
Návrh na nominaci zástupce AV ČR v ENRIO	4. zasedání Akademické rady dne 22. 6. 2021
Návrh na úpravu Statutu Koordinační komise pro zařazování pracovníků pracovišť AV ČR do nejvyššího kvalifikačního stupně AV ČR na funkční období 2021–2025	5. zasedání Akademické rady dne 7. 9. 2021
Návrh na úpravu Pravidel pro udělování vědeckého titulu „doktor věd“ v Akademii věd ČR	7. zasedání Akademické rady dne 16. 11. 2021
Návrh nové koncepce prémie Lumina quaeruntur	8. zasedání Akademické rady dne 11. 1. 2022
Návrh na jmenování člena Koordinační komise pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně	9. zasedání Akademické rady dne 8. 2. 2022
Informace o činnosti Vědecké rady AV ČR za období duben 2021 až únor 2022	10. zasedání Akademické rady dne 8. 3. 2022
Stanovisko Vědecké rady AV ČR k porušování zásad dobré vědecké praxe a publikační etiky	10. zasedání Akademické rady dne 8. 3. 2022
Doporučení Vědecké rady AV ČR ke koncepci hodnocení v Akademii věd ČR	11. zasedání Akademické rady dne 5. 4. 2022
Informace o mandátu Komise pro etiku vědecké práce AV ČR	12. zasedání Akademické rady dne 6. 5. 2022
Návrh Koncepce rozvoje činnosti Akademie věd České republiky	16. zasedání Akademické rady dne 5. 10. 2022
Návrh Koncepce rozvoje činnosti Akademie věd České republiky	17. zasedání Akademické rady dne 1. 11. 2022
Shrnutí diskuse z jednání Vědecké rady AV ČR dne 22. 9. 2022 k převodu ELI Beamlines do ELI ERIC	17. zasedání Akademické rady dne 1. 11. 2022

Návrh Koncepce rozvoje činnosti Akademie věd České republiky – 18. per rollam	18. zasedání Akademické rady dne 29. 11. 2022
Koncepce rozvoje činnosti Akademie věd České republiky	LX. zasedání Akademického sněmu dne 13. 12. 2022
Návrh úpravy Pravidel pro udělování vědeckého titulu „doktor věd“ v Akademii věd ČR	23. zasedání Akademické rady dne 2. 5. 2023
Zákonné zakotvení vědeckého titulu „doktor věd“ – novela zákona č. 283/1992 Sb., o Akademii věd České republiky, ve znění pozdějších předpisů	25. zasedání Akademické rady dne 27. 6. 2023
Návrh na jmenování tajemnice Koordinační komise pro zařazování pracovníků do nejvyššího kvalifikačního stupně	27. zasedání Akademické rady dne 5. 9. 2023
Informace o spolupráci mezi společnostmi L'ORÉAL Česká republika, Českou komisí pro UNESCO a Akademií věd ČR	30. zasedání Akademické rady dne 28. 11. 2023
Jmenování a odvolání ředitele veřejné výzkumné instituce v souvislosti s novelou zákona č. 341/2005 Sb.	30. zasedání Akademické rady dne 28. 11. 2023
Návrh úpravy Etického kodexu výzkumných pracovníků v Akademii věd České republiky	33. zasedání Akademické rady dne 5. 3. 2024
Etický kodex vědecko-výzkumné činnosti v Akademii věd České republiky	LXIII. zasedání Akademického sněmu dne 16. 4. 2024

Seznam témat cyklu Aktuální vědecké téma v období 2021–2025

Téma	Prezentující
Nový americký vědecký program Apollo – rychlý vývoj antivirových vakcín	prof. Ing. Petr Dvořák, CSc. Masarykova univerzita
Potenciál a záhady lidského mikrobiomu	prof. RNDr. Julius Lukeš, CSc. Biologické centrum AV ČR, v. v. i.
Současný vývoj ve fotovoltaické přeměně sluneční energie	RNDr. Antonín Fejfar, CSc. Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.
Nový mechanismus ovládnání molekulárních nůžek	Mgr. Dalibor Blažek, Ph.D. (CEITEC / LF MUNI)
Stylometrická analýza básnických textů	Mgr. Petr Plecháč, Ph.D. et Ph.D., DSc. Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.
Současný stav výzkumu termonukleární fúze	prof. RNDr. Radomír Pánek, Ph.D. Ústav fyziky plazmatu AV ČR, v. v. i.
Úpravy dědičné informace pomocí molekulárních nůžek CRISPR/Cas9	doc. Mgr. Aleš Pečinka, Ph.D. Ústav experimentální botaniky AV ČR, v. v. i.
Pubpeer.com jako nástroj pro monitoring potenciálně problematických publikací	Mgr. Michael Komm, Ph.D. Ústav fyziky plazmatu AV ČR, v. v. i.
Pokročilá environmentální elektronová mikroskopie za hranicemi komerčně dostupných možností	doc. Ing. et Ing. Vilém Neděla, Ph.D., DSc. Ústav přístrojové techniky AV ČR, v. v. i.
Behaviorální ekonomie chudoby a konfliktu	doc. PhDr. Michal Bauer, Ph.D., DSc. Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i.
Zemětřesení a sopečné erupce. Hledání cest, jak omezit jejich následky	RNDr. Aleš Špičák, CSc. Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.
Habsburská šlechta	prof. PhDr. Jan Županič, Ph.D. Historický ústav AV ČR, v. v. i.
Nobelova cena za ekonomii 2024	prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D., DSc. Ekonomický ústav AV ČR, v. v. i.
Nobelova cena za literaturu 2024	Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D. Orientální ústav AV ČR, v. v. i.
Výzvy v organické chemii fluorovaných sloučenin	Ing. Petr Beier, Ph.D. Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i.

Návrh usnesení Akademického sněmu

Akademický sněm

bere se souhlasem (s připomínkami) na vědomí zprávu předsedy Vědecké rady AV ČR PhDr. Pavla Barana, CSc., o činnosti Vědecké rady AV ČR ve funkčním období 2021–2025.